SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 167. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 31, 1990. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 31-го СЕРПНЯ 1990 Ч. 167 РІК XCVII

Російська Православна Церква виступає проти УКЦ і УАПЦ

Москва. — Згідно з повідомленням газети „Ізвєстія" з 23-го серпня у Московському Свято-Даниліваському соборі почала працювати Синодальна комісія РПЦ, завданням якої є вивчення пропозицій синоду Української Православної Церкви, що відносяться до розширення її самостійности „у зв'язку з широким колом історичних, канонічних, пастирських і міжнаціональних проблем у республіці". Для вияснення ситуації РПЦ в Україні 30-31-го серпня до Києва поїде делегація РПЦ на чолі з митрополитом Крутицьким і Коломенським Ювеналієм, де проведе розмови з державними, громадськими і церковними чинниками.

На першому засіданні комісії присутній був патріярх Алексій II. Він, згідно з повідомленням, „висловив свою стурбованість актами зайняття греко-католиками Собору св. Юра у Львові і 'раскольнікамі' — представниками Української Автокефальної Церкви — Хрестовоздвиженського катедрального собору в місті Тернополі". Вказав на діяльність західньоукраїнських властей, які передали Собор св. Юра греко-католикам чим „порушили договір з православною спільнотою". У зв'язку з тим, Алексій II вислав телеграми до Міхаїла Ґорбачова з проханням вмішатися в існуючу ситуацію, а також до українських керівників з протестом проти постанов львівської влади. Це бо, за словами московського патріярха, суперечить домовлености М. Ґорбачова з Папою Іваном Павлом II з 1-го грудня 1989 року.

Таким чином маємо до діла з продовжуванням імперської політики РПЦ, яка, обороняючи свої інтереси і привілеї, здається, готова визнати т. зв. Українську Православну Церкву автономною, а навіть автокефальною. Ця справа розглядатиметься на черговому засіданні собору РПЦ.

У Польщі міняють оцінку кількости жертв Освєнціма

Варшава. — Група польських істориків, пов'язаних з Державним Музеєм в Освєнцімі нещодавно запротестувала проти обнижуван ня кількости жертв концен траційного табору Аушвіц-Біркенау з 4 мільйонів осіб до 1 мільйона. Д-р Францішек Піпер, директор цього музею надрукував книжку, в якій на основі джерельних досліджень доказує, що до Освєнціма привезено 1,3 мільйона осіб. Пережило табір 223 тисячі осіб, а замордовано 1,1 мільйона, у тому числі 960,000 жидів, 70-75,000 поляків, близько 23,000 циганів та 15,000 совєтських військовополонених. Це, за словами Ф. Піпера, найнижчі підрахунки, бо максимальна кількість жерт може досягти 1,5 мільйона осіб.

Деякі жидівські історики і політики висловили застереження таким підрахункам, вважаючи їх мало імовірними. Інші ізраїльські фахівці підтверджують, що в Освєнцімі не могло загинути аж 4 мільйони осіб, беручи до уваги загальну кількість жертв Голокосту, можливості смертоносної діяльности самого табору, жертв інших таборів. Шмуль Краковський, голова відомого дослідницького центру Яд Вашем підтвердив правильність нових польських даних. Він водночас оскаржив попередній польський комуністичний уряд у фальшуванні даних і применшуванні трагедії Голокосту і ствердви, що в Освєнцімі загинуло до 300,000 не-жидів.

Зі стіни освєнцімського музею знято пропам'ятну таблицю, на якій було написано про 4 мільйони жертв.

Теперішні польські власті заявили, що з остаточним вирішенням цього питання треба зачекати до дослідження німецьких документів з Освєнціма, які знаходяться в совєтських руках, і, які закриті для істориків.

ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ СВІТОВИЙ ФОРУМ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

Варшава. (М. Чех). — У днях 18-21-го серпня в Білому Борі (північно-західня Польща) відбувся Перший Світовий Форум Української діяспори з участю пред ставників українських громад з ЗСА, Канади, Німеччини, Великобританії, Бельгії, Чехо-Словаччини, Югос лавії, Румунії, Литви, Польщі, а також широким представництвом України. Загальну тему форуму зформульовано як співвідношення двох дотепер віддалених від себе частин одного народу: „Україна і діяспора, дійсність і перспектива". У форумі взяло участь близько 140 учасників, в тому числі багато молоді з України.

Серед учасників були присутні: Юрій Шимко, голова Світового Конґресу Вільних Українців, Василь Веринга, генеральний секретар СКВУ, Іван Драч, голова Народного Руху України, Михайло Горинь, голова Секретаріяту НРУ, Вячеслав Чорновіл, голова Львівської обласної ради, Олесь Шевченко, секретар Української Республіканської Партії, Атена Пашко, голова Союзу Українок у Львові, Ігор Деркач, голова Спілки Незалежної Української Молоді, Олександер Мосіюк, заступник голови Київської міської ради, Омелян Коваль, голова Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Установ, Любомир Мазур, голова Союзу Українців Великобританії, Ігор Длябога, член президії Українського Конґресового Комітету Америки, Богдан Нагайло, голова Української секції Радіо „Свобода", Іван Ковач, голова Союзу Українців Румунії, Микола Гиряк, голова Союзу Русинів-Українців Чехо-Словаччини, Оксана Соколик, заступник голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Василь Капкан, представник Громади Українців Литви, Юрій Рейт, голова Об'єднання Українців у Польщі та цілий ряд інших осіб.

Організатором форуму було ОУП, фінансово забезпечив його СКВУ. Головною метою форуму була зустріч, виміна поглядів між представниками окремих громад української діяспори та України, випрацювання спільної стратегії діяльности, обмін інформаціями. Організатори підкреслювали, що у світлі бурхливих змін, які проходять у Східній Европі така зустріч

(Закінчення на стор. 5-ій)

Україна хоче тримати своїх військових вдома

Москва. — Кореспондент канадської газети „Торонто Стар" Імре Каракс інформує, що український парлямент виніс вчора резолюцію, яка забороняє вживати українських вояків у районах міжетнічних напружень.

Рішення прийшло в той час, як наближається можливість мілітарної конфронтації у совєтських республіках, коли закавказька республіка Грузія збільшила число республік, які стоять в обличчі анархії. Президент Грузії Ґіві Ґумбарідзе перестеріг про можливість загрози збройного конфлікту.

„Недопустимим є вживати у районах міжетнічних конфліктів українських громадян, котрі виконують військову повинність в органах вдержуючих закон і порядок", — стверджує резолюція парляменту в Києві.

Цей документ звернений до Верховної Ради в Москві і до президента Міхаїла Ґорбачова.

„Парлямент повторює ще раз, що молоді українці мусять відбувати свою військову повинність на території республіки", — сказано там.

Український парлямент заявив, що республіка має право на свої збройні сили, і наполягав на тому, що її громадяни не повинні служити у віддалених закутках СССР.

У віці 19 років всі мужчини мусять відбути щонайменше два роки військової служби у федеральних з'єднаннях армії чи у відділах міністерства внутрішніх справ або КҐБ. Немає регіональних дивізій і совєтські збройні сили є тісно контрольовані Москвою.

Цей жест виглядає пустим, але, коли буде відкинутий, набере настирливости в обличчі ультіматуму Ґорбачова супроти бунтарів у війську.

Недавно совєтський президент дав національним міліціям, що діють головно на півдні, 15 днів часу для здачі зброї, або бути приготованими на акцію федеральних збройних сил.

Якщо вдасться совєтському лідерові успішна пацифікація Вірменії, війська можуть увійти до сусідньої Грузії, де пторіурядові демонстранти зупинили минулого тижня на залізничній станції столиці Тбілісі 30 пасажирських і 90 товарних поїздів.

„Конфронтації досягли небезпечних вершин, — перестеріг вчора Ґумбарідзе у драматичному зверненні до населення, — можливости збройного зудару не можна виключити. Це може привести до анарії, хаосу і до страшних наслідків".

Демонстранти наполегливо домагаються, щоб зібрався парлямент і ухвалив закон про багатоаартійні вибори. Ґумбарідзе, котрий є також головою Комуністичної партії Грузії противиться їхнім вимогам.

Вчора вечором уряд Грузії вказав на те, що виринає також мілітарна загроза.

„Кримінальні злочинці і молодь призбирала поважну кількість зброї і амуніції з вибуховими матеріялами включно..." — сказано в заяві.

Вища Духовна Семінарія у Львові розпічне заняття

Львів, Україна. — 8-го серпня львівський облвиконком зареєстрував першу вищу Духовну Семінарію у Львові. Вона буде відкрита при манастирі Отців Василіян церкви святого Онуфрія на вулиці Б. Хмельницького, 36. Ректором нового духовного закладу протоігумен отець Василь Мемдрунь назначив громадянина Польської Республіки, українця за походженням, монаха отця Теодозія, який має ґрунтовну богословську освіту.

Отець Теодозій повідомив нас про те, що заняття у семінарії повинні розпочатися 1-го вересня нинішнього року.

Вже є заяви від 70 майбутніх студентів із західних і східніх областей України. Семінарія зможе прийняти до двохсот слухачів. Це мають бути чоловіки віком до тридцяти років із середньою освітою. Повний термін навчання — 6 років.

Протягом перших двох років проходитиме підготовка слухачів до монашого життя, вивчатиметься аскетика, літургіка, історія церкви, правила і канони Чину. Продовжать навчання ті, хто виявить нахил і здібності до поглибленого студіювання богословської науки, до душпастирської діяльности.

„У майбутньому, — розповів отець Теодозій, пляну ємо відновити видання монашого Чину журналу „Місіонер", який виходив у Жовкві. Для цього потрібна відповідна матеріяльно-технічна база. Тому я підтримую клопотання греко-католицької громади до Львівського облвиконкому про передачу їй церкви Різдва Ісуса Христа, манастиря і друкарні у Жовкві, які впродовж багатьох років належали Чину святого Василія Великого", — заявив ректор Семінарії.

ВІДБУВСЯ МІТИНҐ МЕДИКІВ У ШАХТАРСЬКОМУ МІСТІ

Донецьке. — Тут 18-го серпня 1990 року відбувся мітинґ під гаслом „Єдність медичних працівників". Такі ж мітинґи відбулися в той день у Горлівці, Макіївці, Краматорському та інших містах Донбасу.

На Донеччині медичні працівники, другі після шахтарів вийшли на такий організований і масовий мітинґ. До цього призвели занедбаність і бідність медицини. Промовці називали вражаючі цифри, порівнюючи, що в той час, як на лікування одного партійного лідера в середньому витрачається 2,142 карбованці на рік, то на одного совєтського громадянина витрачається лише 90 карбованців на рік. Крім того, партійним апаратникам підвищили платню до 600 карбованців на місяць, а медична сестра отримує лише 95 карбованців на місяць. Середня заробітна платня медичних працівників становить 125 карбованців на місяць, тобто вдвічі нижча за середню в СССР. Про це сказали у своїй промові ветеран війни Аґеєнко, медична сестра Кривцова, лікар швидкої допомоги Кошева та інші.

У промовах також наголошувалося на тому, що ліків на одного громадянина раніш виділялося на суму 1 крб. 25 копійок, а тепер тільки на 95 копійок. В таких умовах лікарі не мають чим лікувати людей. В СССР на ліки виділяється тільки 3 відс. бюджетних асигнувань. В країні спалахують чума, холера, тиф. Від тифу в Донецькому помер один хворий у лікарні ім. Вишневецького.

Медична сестра психодиспансера Охота А. П. розповіла, що важко хворих чоловіків доводиться вгамовувати жінкам, бо чоловіки не йдуть на працю в лікарню через мізерну заробітну платню. А що жінки не можуть впоратися з такими хворими, то доводиться тримати їх весь час у замкнутому приміщенні, давати підвищену дозу заспокійливих ліків. Тим часом совєтський уряд знайшов 20 мільйонів карбованців для побудови нового приміщення міського комітету КПУ, але не може знайти коштів на підвищення рівня медичного обслуговування.

Медична сестра Ажеганова, що працює в диспансері шкіряних та венеричних захворювань, розповіла, що взимку температура в палатах не піднімається вище 10-12 градусів за Цельсієм. Зверталися по допомогу до вищих інстанцій, в тому числі й до Міністерства охорони здоров'я СССР, але так і не отримали жодних результатів.

Інженер Кудінов заявив, що він знає, де можна взяти кошти: 100 мільйонів карбованців потрачено на будівництво музею Леніна в Алма-Аті, де Ленін ніколи не був. Ще один мільйон витрачається щороку на обслуговування цього музею. Теж саме і в Ташкенті. А відвідувачів у тих музеях дуже мало. Представники обласного відділення охорони здоров'я виказали свою солідарність з усіма медичними працівниками, стверджуючи, що лікарі могли б зробити чимало добра, але самим лише ентузіязмом багато не зробиш. Все залежить від господаря, а господар у країні поганий — це КПСС, яка ніколи не дбала про народ, а лише про тепле місце для себе.

Мітинґ проходив на Жовтневій площі перед будинком Обласного комітету КПУ під блакитно-жовтими прапорами. Не було жодного совєтського прапора і не відчинилося ні одне з 300 вікон 11-поверхового будинку.

Мітинґ прийняв резолюцію за єдність шахтарів, медиків та працівників інших професій. Лікарі підтримали вимоги шахтарів від 11-го липня цього року. В резолюції також сказано, що 70 відсотків медичних установ не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам, вони перевантажені в тричі, немає найнеобхіднішої медичної апаратури, шприців, ліків, бензини для лікарняних автомобілів. Через мізерну заробітну платню і через безправність медичних працівників, ні одна лікарня не укомплектована кадрами. Медичні працівники висунули в резолюції такі вимоги:

Забезпечити достатнє фінансування медичних установ, а також заробітної платні працівникам ще цього року; забезпечити збільшення фінансування охорони здоров'я в два рази з 1-го січня 1991 року і підвищити заробітки медичних працівників з урахуванням кваліфікації.

Здійснити перехід на повну економічну і господарську самостійність медичних установ шляхом передачі їх в оренду чи в повне господарювання; опрацювати на конкурсній основі концепцію розвитку охорони здоров'я міста та області; прирівняти охорону здоров'я до виробництв в пляні забезпечення житлом, автомобілями, промисловими товарами та продуктами; до 1-го січня 1990 року виділити в Донецькому приміщення для клюбу медичних працівників, правління асоціяції лікарів, середніх медпрацівників.

Подібні мітинґи медичних працівників пройшли також в Одесі, Львові, Дніпропетровському та інших містах України в днях від 14 - 18 серпня.

ЗАЯВА

ГОЛОВІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ КРАВЧУКУ Л.М.

Копії: головам постійних комісій з питань
— законодавства і законности;
— правопорядку та боротьби із злочинністю
— гласности та засобів масової інформації;
— прав людини.

Останнім часом набувають поширення випадки, коли військовослужбовці, котрі є громадянами України, але проходять строкову службу поза її межами, самочинно залишають військові формування. Однією з причин цього є грубе моральне та фізичне насильство чи переслідування за національною ознакою. Втікачі, з огляду на прийняті Верховною Радою республіки Деклярацію про суверенітет України та постанову 'Про проходження строкової військової служби громадянами України та використання працівників правоохоронних органів Республіки за її межами', вважають своїм невід'ємним правом і обов'язком службу на рідній землі, але, за браком життєвого досвіду, не враховують юридичного аспекту своїх вчинків.

Політичним недоглядом є відсутність відповідного звернення Верховної Ради Республіки до всіх військовослужбовців, що проходять службу за межами України.

Зволікання у вирішенні цього болючого питання може призвести до непередбачених наслідків та подальшої дестабілізації політичної ситуації в Україні.

Тому Секретаріят Народного Руху України вважає за необхідне:

1. Президії Верховної Ради підготувати звернення до військовослужбовців строкової служби громадян України, котрі перебувають за межами Республіки, в якому дати гарантії переводу військовослужбовців на територію України та вказати відповідні терміни.

2. З огляду на загострення політичної та міжнаціональної ситуації в інших республіках, прискорити виконання постанови Верховної Ради УРСР від 30 липня ц.р. 'Про проходження строкової військової служби громадянами України'.

3. Військовим комісаріятам України організувати проходження служби в межах Республіки тими військовослужбовцями, котрі вже самочинно залишили місце служби.

4. Правоохоронним органам Республіки утриматись від юридичних санкцій стосовно цієї категорії громадян.

СЕКРЕТАРІЯТ НАРОДНОГО РУХУ УКРАЇНИ

Заяву прийнято на засіданні Секретаріяту Народного Руху України 23-го серпня 1990 року. Передав „Рухінформцентр".

Відкриваються нові можливості у справі Валленберґа

Москва. — Згідно з повідомленням міжнародної слідчої комісії для дослідження долі шведського дипломата Рауля Валленберґа совєтські власті відкрили в'язниці та архіви для її членів. Вони теж висловили надію, що тепер з'явилися дуже сприятливі умови для розкриття правди. Комісія одержала запевнення співробітництва з совєтськими установами, у тому числі також з КҐБ. Деякі члени комісії сумніваються у доброзичливості цих установ, беручи до уваги дотеперішню практику й нещодавну ухильну відповідь на прохання комісії розкрити архіви Смершу — сталінської установи, яка арештувала Валленберґа в 1945 році. Більше надії вселяє допомога неформальних організацій, бувших політв'язнів та московських жидів, які заанґажувалися в роботу комісії. У цьому тижні комісія відвідала сумної слави Володимирську тюрму, де за свідченнями свідків, було запроторено Валленберґа після його арештування.

Совєтські власті довгими роками скривали правду про шведського дипломата, який в часі Другої світової війни врятував від смерти тисячі мадярських жидів, видаючи їм відповідні документи, інтервенюючи у мадярських і німецьких властей. З приходом совєтських військ до Будапешту він був заарештований і відправлений до СССР. Згідно з офіційною версією він мав померти від серцевої атаки. Проте час від часу з'являлися свідчення про дальше перебування Валленберґа в совєтських концтаборах. Комісія заявила, що в неї є певні докази про життя Валленберґа в 50-их і 60-их роках та імовірні щодо 80-их. Останнє свідчення відноситься до 1987 року, коли-то шведський дипломат мав знаходитися в одній з тюрем між Ленінградом і Москвою.

У минулому році совєтські власті показали врешті пашпорт Валленберґа та його особисті речі, але залишилися вірними своїй версії смерти шведського дипломата.

СТОЇМО НА ДЕРЖАВНИЦЬКИХ ПОЗИЦІЯХ...

Джерзі Ситі, Н. Дж. (М. Брід). — На рясній карті сьогоднішнього політичного життя в Україні доволі помітне місце займають політичні партії та спілки, які не взяли участи у Демократичному Бльоці ані в Русі. Вони відкидають усякий леґітимізм державних й адміністративних структур УССР у тому числі також Верховної Ради, вважаючи їх окупаційними, ворожими для українського народу. Тому теж, шляхом для побудови української держави вони вважають відновлення Української Народної Республіки. До них належить м. ін. Українська Національна Партія, Українська Народно-Демократична Партія, Українська Селянсько-Демократична Партія. 1-го липня ц.р. представники цих та інших 14 політичних угруповань заснували Міжпартійну Ансамблею (спостерігачами були представники 22 організацій), завданням якої є саме відновлення УНР шляхом підписів під заявами громадянства УНР, творення відповідних комітетів, а згодом проведення Національного Конґресу, який леґітимно відновив би існування української держави. Один з ініціяторів створення Ансамблеї, член одного з її органів — Національної Ради по Відродженню державности України, голова УНП Григорій Приходько цими днями гостював у редакції „Свободи".



Г. Приходько

Він довголітній в'язень совєтських концтаборів, ув'язнений спершу в 1973-78 роках, а згодом у 1980-88 роках, уродженець Східньої України, сьогодні проживає у Львові. Розповідає плавно, рішучим голосом, з помітною східньоукраїнською вимовою. В голосі відчувається сили духа, внутрішнє переконання про правильність власних суджень, віру в реалізацію поставлених завдань.

До ЗСА приїхав Г. Приходько на приватне запрошення, проте він одержав повноваження від Національної Ради та УНП провести розмови з представниками діяспори, керівниками українських державних осередків, щоб інформувати їх про ситуацію в Україні, а також інформувати про це американську пресу.

— Мені доручено просити державні центри — говорить Г. Приходько — щоб вони об'єднувались. Бо оскільки почалася державноутворююча діяльність в Україні, мати два державних центри просто неможливо. Я дотримуюся такого погляду. Якщо в державі існують два уряди, тоді очевидно, іде цивільна війна. В нормальному стані може існувати лише один уряд. Може бути багато партій, конфесій, але уряд є один. Тому теж у діяспорі йде цивільна війна, не ведуться лише бойові дії. Це вже сорок років. Очевидно, хтось же має відповідати за такий стан. Далі вже не можна. А цей розкол в діяспорі відбився на Україні. Ми його зараз долаємо, тим, які нам явно шкодять, готуємо бій, інших закликаємо до єднання. І, якщо ми єднаємося, тоді ми вимагаємо також об'єднання державних центрів тут. Бо хтось повинен відповідати за дії, а щонайперше, вести дипломатичну підготовку до проголошення самостійности. Ми боїмось опинитися в ситуації Центральної Ради, коли в них не було ні грошей, ні зброї, нічого. У нас теж цього немає. Уряд треба готувати, а це означає, що нам потрібний єдиний державний центр який має мандат і веде відповідну роботу. Тепер нам потрібно, щоб такий державний центр створив закордон не представництво Ансамблеї.

— Які стосунки комітетів Ансамблеї з демократичними радами народних депутатів?

— Покищо ділових контактів не встановлено, але існує льояльне ставлення рад

(Закінчення на стор. 5-ій)

У СВІТІ

ЯК ПОВІДОМИВ на пресовій конференції у Москві речник міністерства закордонних справ СССР Геннадій Герасімов, у всесоюзному науково-дослідному інституті судових експертиз міністерства юстиції кілька днів працювали співробітники кримінологічної технічної лябораторії Швеції. Їх завданням було вивчити рапорт колишнього начальника санітарної служби Луб'янської в'язниці Смольцова про причину смерти шведського дипломата Рауля Валленберґа, який брав участь у врятуванні від смерти тисяч жидів у Мадярщині. За словами Г. Герасімова, шведські експерти працювали у Москві від 22-го до 25-го серпня. Відповідно з раніше досягнутою домовленістю, „про результати експертизи буде відомо після завершення технічної аналізи, яка потребує певного часу".

У ВІВТОРОК, 28-го СЕРПНЯ Багдад оголосив, що віднині Кувайт стає 19-ою провінцією (або „губернаторством") Іраку, а іракські кордони розширюються тепер на південь до кувайтського прикордонного посту Аль-Абдалі. Дивно, чому відповідний указ опублікований саме 28-го серпня: Багдад вже оголосив 8-го серпня про анексію Кувайту. „Наша реакція очевидна, — прокоментував цю подію заступник пресового секретаря Білого Дому Роман Попадюк. — Анексія цілком незаконна. ООН уже висловився на цю тему. Більше говорити нема про що".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274 6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Страх перед утратою обличчя

Ні одна людина у широкому світі, яка не затратила розуму, не бажає собі війни. Тим паче такої жорстокої війни, якою був воєнний зудар між Америкою і її союзниками по одному боці й Іраком по-другому. Дивлючись на карту — Ірак карлик супроти Америки, не рахуючи союзницьких з нею країн. З початком серпня були ще різні погляди на чисельність, якість і вогнестрільну силу збройного арсеналу кожної з тих сторін. Сьогодні, в один місяць пізніше — нема у цій справі розходжень. Числом піхотних дивізій і числом танків Ірак перевищує сконцентровані на Савдійській Арабській пустелі американські й альянтські збройні сили, але зосереджена на водах східнього Середземного моря, Перської затоки і Червоного моря американська і британська військові фльоти, не рахуючи допоміжних інших розпоряджають такою несамовитою вогнестрільною зброєю, що можуть перетворити ввесь Ірак в одно велике румовище протягом днів. Ірак має великі запаси газової зброї, яка, за твердженням фахівців, може нанести великі смертні втрати військовикам і цивільним на ворожій стороні — не вважаючи на вивінування американських вояків у газові маски. Природним союзником Іраку є клімат — нестерпна спека не тільки на Савдійсько-арабській пустелі, але й на цілому тому обширі. Це клімат, до якого не привикли американські вояки.

Нема розбіжности поглядів фахівців, які виступали на американських телевізійних екранах, що війна на Близькому Сході може принести Америці дуже поважні й страшенне болючі людські втрати та напевно закінчилась би розторощенням Іраку. І, здається, керівні чинники по обох сторонах свідомі такої сумної перспективи. Видно це по рішеннях, які свідчать, що ні одна сторона не хоче цієї війни і старається розрядити напружену атмосферу. Саддам Гуссейн перестав виголошувати промови з погрозами, що вислані на Близький Схід американські вояки вернуться додому у домовинах. Окружив вояками чужинецькі амбасади у Кувайті і припинив доплив електричного струму й води туди. Але у минулий вівторок все ще іракські вояки не переступили порога ні одної такої амбасади й американський прапор маяв там ненарушений. Іракські нафтоналивні кораблі дістали наказ не противитися американським військовим кораблям, які переводять бльокаду. 52 жінки і діти американських членів амбасади в Кувайті й Багдаді прибули вже почерез Туреччину до Вашінґтону. Саддам Гуссейн натякнув на можливість звільнення дальших закладників, але він уже не раз обіцював і робив щось інше. Тепер погодився на зустріч генерального секретаря ООН з його міністром закордонних справ (а не з ним, Саддадом) і заявив готовість стрінутися з президентом Бушем та британським прем'єром Марґарет Тачер.

Відповідь обоїх була майже тотожна. Поки Саддам Гуссейн не повинується Організації Об'єднаних Націй — нема глузду стрічатися, бо нема підстави для мирових переговорів. І тут починається заворожене коло. Несподіваний наїзд Іраку на Кувайт і перетворення його на провінцію Іраку стрінулося з таким спротивом цілого світу, якого Саддам Гуссейн напевне не сподівався. Постала загроза, що на Кувайті не скінчиться і Савдійська Арабія звернулася до Америки з просьбою — прийти їй з допомогою. Відомо, що президент Буш поширив допомогу Америки на допомогу від країн НАТО, Японії, частини арабських країн і востаннє — СССР. Арґументація Буша державницька: йдеться про факт яскравої пресії сильнішого супроти слабшого і це створює грізний прецедент. Далі: якщо Саддамові Гуссейнові вдалось би заволодіти близькосхідньою продукцією та експортом нафти, то він узалежнив би від себе міжнародний промисл і загрозив би всьому американському „способові життя". Буш, Марґарет Тачер і Рада Безпеки ООН (помилково сказано на цьому місці, що членів Рад Безпеки є дев'ять має бути 15), всі вони мають правду за собою. Але об'єктивно треба признати, що коли би тепер Саддам Гуссейн добровільно, як у мирових переговорах відкликав свої війська з Кувайту і привернув тамошню давню владу, то в очах власних громадян і всіх інших прихильників, як араби в Лібії та Ємені, — втратив би обличчя і політично був би зліквідований. Президент Буш напевно знає це і він рішений продовжувати економічний бойкот і бльокаду Іраку, щоб Саддам був примушений капітулювати.

І коли б президент Буш відступив від проголошеної передумови, то утратив би обличчя в арабському світі і підрізав свою популярність в Америці. І коли б Саддам Гуссейн прийняв ці передумови Ради Безпеки, Буша й Марґарет Тачер — це було б його політичне самогубство. Як вийти з цього сліпого кута — важко сказати.

Михайло Кучер

ІДЕОЛОГІЧНІ КАЙДАНИ І ФІКЦІЯ ОБНОВЛЕННЯ КПСС

Дня 29-го листопада 1989 року в „Правді" появилася програмова стаття Ґорбачова „Соціялістична ідея і революційна перебудова". В статті Ґорбачов шукає „нове обличчя соціялізма", позбавленого від перекручень сталінсько-брежнєвського періоду.

Перша частина статті так і називається „Зміст і призначення перебудови". Ця частина статті дає сконденсований трактат — обоснування істини і фундаментальности марксизму-ленінізму, його теорії і практики, виправдання марксистської ортодоксії.

Партія публічно заявила у своїх „жовтневих тезах": „КПСС і далі буде вести до „соціялістичної ідеї" раніш вибраним шляхом. Одначе сьогодні в СССР „клясики" ідеологічної мітології вже не в стані підтримувати „атеїстичний культ", який дає останні підстави КПСС залишатись при владі.

Це знає Ґорбачов, тому пише: „Сьогодні перед нами складне завдання відродження марксистської мислі, марксистського підходу до дійсності". Тут можна поставити питання чи справді є потреба відроджувати спорохнявілу ідею, звільнити її від утопійних ілюзій? Ще до російської революції російські філософи показали велику небезпеку політичних ілюзій.

У другій частині своєї статті Ґорбачов старається змінити дух марксизму. Твердження ніби „Маркс і Енгельс, глибоко перейнявшись соціялістичною ідеєю, звільнити її від утопічних ілюзій". І до революції було доказано, що марксизм — це не наука, а наукоподібна мітологія, перекладена на мову політичної економіки. Основним завданням Маркса було розвінчання релігійної ідеї з метою переадресувати інтереси людини з неба на землю. Пізніше виявилося, що перехід від капіталізму до соціялізму — гола раціональна схема, брехня і утопія. Народи світу не хочуть жити згідно з марксистською ідеєю соціялізму. Скільки ще треба жертв знищення, щоб народи СССР зрозуміли цілу шкідливість утопії, яка розкладає душу і є паразитом на християнських вартостях. Уже можна поставити питання чим керувалися „клясики", коли створили свою чоловіко і богоненависну теорію? Виходить, Ґорбачов не знає, бо пише: „Визнання соціялітичної ідеї являється найбільшою соціяльною і духовною цінністю. В центрі її уваги людина". Де у Маркса і Леніна знайдете любов до людини? Маркс ціле життя випрошував у Енґельса-капіталіста і власника фабрик — гроші, у кожному листі вимагав вислати фунти стерлінґів.

Ленін занадто часто вживав вирази „маси", або „маса". Міт про гуманність злої утопії помер у підвалах ЧК-ҐПУ — НКВД — КҐБ і в таборах рабської праці, де розстріляно дев'ять мільйонів „ворогів народу". Батько Маркса писав своєму синові, тоді студентові: „чи відповідає твоє серце твоїй голові"?

Булґаков у своїй праці „Маркс як релігійний" тип згадує кілька фактів непорядности цього мислителя. Сторінки творів Маркса і Леніна пересякнуті стихією гніву, помсти, отвертої лайки навіть на своїх однодвірців. Маркс мав дві дочки і ще потрапив придбати неліґітимну дитину зі служницею. Тепер у світі, а зокрема в СССР провадиться кампанія вибілення „клясиків". Намір виразний — основоположники — „клясики" марксизму не помилилися. Помилилися пізніше ті, хто теорію застосував на практиці. У світогляді Маркса домінують безбожницькі елементи. Він воюючий безбожник. Він проповідував клясову ненависть, заперечував загальнолюдські вартості. Він поділив людство на „загальну реакційну масу, яка використовує працюючий пролетаріят". Усе це добре засвоїв Ленін і його співробітники. Тільки згадаймо звірячу ненависть, з якою руйнували храми і розстрілювали духовентсво. А Ґорбачов дає образ Леніна як генія і гуманіста, оправдує терор доби воєнного комунізму, не згадує ролю Леніна в тому морі крови невинних жертв. Ленін на комсомольському з'їзді дав свої критерії моральности. Він прищепив соціялістичному рухові неморальність. Нема більш кривавого, реакційного і антинародного режиму як большевизм. Ґорбачов списав всі гріхи на сталінські репресії і сказав, що Жовтнева революція не була випадковою, а вселюдським кроком у будучність в інтересах народу. (Якого?). І далі — присяга: „КПСС повертає до джерел і засад революції".

Складність становища СССР і перепони в реалізації перебудови вимагають збереження однопартійної системи. Притому партія не буде проти плюралізму, але плюралізм буде соціялістичний.

Отже партія залишається на попередніх ведучих становищах. Хоч стотисячні демонстрації по цілому Союзі — гремлять ні!

Мирослав Левицький

КОНСЕРВАТИСТИ І УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ

I.

Уже від перших днів роботи сесії Верховної Ради УССР викристалізувався різкий розподіл на дві протилежні групи — тих, хто прийшов до парляментської палати захищати інтереси України і тих, хто всякою неправдою знайшовся там, щоб захищати свої вузькі, шкурницькі інтереси, глузуючи притому над долею України, розмальовуючи її велике соціялістичне майбутнє. Зчасом справжні посланці народу вимушені були зформуватись в окрему опозиційну групу, названу згодом „Народною Радою".

Реакційна частина також утворила окрему групу, згуртовану навколо теперішнього першого секретаря Комуністичної партії України Гуренка. Група ця, що відзначається монолітністю, після кожного засідання сесії Верховної Ради біжить на своє засідання, щоб виробити там стратегію на наступний день.

А стратегія у них проста: по-всякому збивати ініціятиву демократичного крила, бльокувати під час голосування ті рішення, які виходять від Демократичного бльоку. Група ортодоксів отримала у народі назву „239", що відповідало з її чисельности.

З першого випуску „Інформаційного Вісника" — бюлетеня групи, яка „відчуває велику відповідальність перед народом України", ми дізнаємось, що група ця нині нараховує вже 256 осіб. Більшість з них, відзначається у бюлетені, це комуністи, але є і безпартійні. Всі вони прагнуть, щоб Україна стала економічно незалежною, не сходячи зі свого соціялістичного шляху.

Економічна незалежність — це поняття, якого немає у політичному лексиконі. Не раз наголошувалось на цьому у парляментських дебатах. Що торкається соціялістичного шляху, то замість полеміки вистачить навести слова голови „Народної Ради" академіка Ігоря Юхновського, сказані ним з парляментської трибуни, де він зазначив, що не бачив ще соціялізму...

У світлі сказаного вище мимоволі виникає питання: Як це сталось, що недавно прийнята „Декларація про суверенітет України" говорить про широку політичну незалежність?

Розвиток подій у СССР вказує, що центр хоче йти до реставрації трухлявої імперії через формальне надання суверенітету республіки, а опісля підписання нового союзного договору. Українська комуністична преса все ширше пише тепер про новий договір, про вигоди, які Україна отримає від приналежности до „оновленого союзу" та про „розгул націоналізму", перед яким „може спасти" тільки новий союзний договір...

Поминаючи факт, що перші два договори — з 1654 та 1922 років — обійшлися Україні страшною ціною, нині вже розхвалюється те, чого ще немає. На здоровий глузд — це ненормальне, але людям, які мають довголітній досвід стояти струнко перед зверхником (саме у тому полягає багатолітній досвід політичної роботи, на який посилається апарат) вистачить, щоб була дана напрямна. Все вказує, що група консерваторів за всяку ціну старатиметься втілити в життя напрямну імперського центру.

Новий голова парляменту України, колишній комуністичний ідеолог Леонід Кравчук твердо говорить про новий договір, не зважаючи, що багатотисячні віча, які проходять по всій Україні, у своїх резолюціях пишуть: „Ні Союзному договору". Чи консерватисти підуть шляхом Таджикистану і Туркменії і декларуватимуть у Москві, що народ України хоче бути в Союзі, чи прислухаються до справжнього голосу народу, нині годі передбачити. Відомо тільки, що Леонід Кравчук уже не раз, під впливом розвитку подій, мусів відмовлятись від своїх заборон. Крім того чисельність демократичного крила парляменту доходить до 150, що дає можливість зробити парлямент недієздатним, а відтак довести до нових виборів. Як відомо, партапарат зробить все можливе, щоб до цього не дійшло.

Отже, голосування за „Декларацію" входило, так би мовити, до партійного доручення, а тому, що комуністичні провідники перебували у Москві, на з'їзді Комуністичної партії і не було кому „безпосередньо стежити за ситуацією" — маємо таку саму декларацію.

Закінчення буде.

Володимир Жила

Враження від баченого і пережитого

Мистецькі враження, як і люди, бувають різні. Згадуючи їх щоразу відчуваємо різну естетичну насолоду, яка зростає, коли зустрічаємося з чимось по справжньому талановитим.

До таких збудників, що ще далі викликають у мене появу естетичних думок, настроїв, відношень належать експонати мистецької виставки чотирьох мистців українців з Швайцарії, що виставляли свої праці в Мюнхені від 18-го до 25-го липня ц.р.

Виставку влаштували спільно Український Вільний Університет і Дім Зустрічів, а підготовила її мґр Марія Шуфлят-Цюцюра при співпраці мистців Христини Кишакевич-Качалуби, Зої Лісовської і Лади Нижанківської.

При численній участі українців Мюнхену і гостей з України, виставку відкрив у середу, 18-го липня, о год. 7:30 увечері швайцарський консул Вальтер Зіммен в приміщеннях Дому Зустрічів. У короткому слові він тепло відгукнувся про українських мистців учасників виставки та про їхній вклад у мистецтво Швайцарії. Привітав він також український народ з проголошенням державного суверенітету. З привітальним словом виступив рівно ж проф. д-р Теодор Богдан Цюцюра, ректор УВУ. Він відзначив широкий інтерес університету до мистецького життя, що створюється безпосередньо під час виставок, які стали уже традицією УВУ. В офіційній частині виступав ще д-р Ганс Йоахім Гертель, студійний керівник Дому Зустрічів. Слово від мистців виголосила Христина Кишакевич-Качалуба. У мистецькій частині вечора виступав відомий львівський бандурист Орест Баран. Своєю грою і співом він чітко доніс до слухачів усю вишукану могутність і поетичність своєї програми, як також її барвисту переливчастість. Співав він і грав тепло, зворушливо, а в деяких місцях яскраво і з щирим захопленням.

Виставка складалася з шести скульптур Христини Кишакевич-Качалуби, трьох картин Славка Крушельницького, 10-ох картин Зої Лісовської, 10-ох картин Лади Нижанківської і трьох картин Зіновія Онишкевича. Із скульптур найбільше припав мені до вподоби „Портрет Юрія Кишакевича" (цемент), батька скульпторки. Це приклад елеґантної фіґури, психологічно добре відчутої, в якій відображено найбільш характерні риси батька та велику любов дочки-мистця. На увагу заслуговує також її „Тисячоліття (988-1988)". Зворушують тут підняті руки кількох осіб дорослих і дітей, що здіймаються до хреста — символу великого Тисячоліття. Масивність скульптури, як також видиме завзяття персонажів — це найбільш характерні ознаки цього великого мистецького зусилля. Скульпторка народилася в Арґентині, графіку і малярство вивчала в Карнеґі-Меллон університеті, згодом навчалася в Пітсбурзькому університеті, де отримала маґістерський диплом. Вивчала скульптуру також у маестра Григорія Крука.

Зимовий гірський „Краєвид в Енґадін", „Водопад біля Сононьо" (в Тессині) — це малюнки Славка Крушельницького. Вони багаті своїм кольоритом, що справді хвилює. Хвилює не тільки своєю високою майстерністю, а насамперед свіжістю і акутуальністю. Мистець помер ще перед Другою світовою війною.

Зоя Лісовська, дочка відомого мистця Роберта Лісовського і композиторки д-р Стефанії Туркевич, обдарувала нас своїми іконами. Її „Ікона Богоматері" (вітраж) — це вільна інтерпретація візантійської ікони, змальована в сучасному змодернізованому стилі. Дві інші ікони „Богоматері нахиленої до дитяти" і „Богоматері-Одиґітрії" ориґінальні своєю концепцією, виконані темперою на лупаку. Іконам характерна гра форм і ліній та сильне насичення барв. Вони не тільки відповідають естетичній свідомості сучасної людини, але сповнюють її надхненням душевного піднесення, збагачуючи її духову скарбницю. На увагу заслуговують також її „Маски" (ґваш) і „Колиба біля Цематта". Хочу тут відзначити ще її картину „Українська дівчина" (ґваш). Це, без сумніву, образ дочки Лади в уяві матері.

Зоя Лісовська вивчала мистецтво в університетах Відня і Ґрацу, а малярство в Віденській Академії Мистецтв (1945-1946) та в Академії Красних Мистецтв у Римі (1952-1955).

Лада Аріяна Нижанківська дочка Зої Лісовської і оперного співака Олега Нижанківського є талановитою молодою маляркою, що привертає увагу глядача своєю багатогранністю творчости, яка виявляється не тільки в жанрі, але також і в техніці, матеріялі — ґваш, пастель і ґваш, олія, акварелля тощо. На

(Закінчення на стор. 5-ій)

Микола Світуха

РОСТИСЛАВ БРАТУНЬ ПРО ДЕКЛЯРАЦІЮ СУВЕРЕНІТЕТУ

Щасливим збігом обставин проголошення Верховною радою декляраціі про державний суверенітет України застало мене у Львові де пульсує живе громадське життя, де утверджується основа демократичного ладу і політичного плюралізму. Суверенітет українського народу на Львівщині не деклярaтивний — він у багатьох відношеннях дійсний, хоч ще далеко неповний. Сьогодні люди вже не вагаються вибирати як краще реалізувати свої громадянські стремління, як утверджувати засади декляраціі суверенітету.

Чималу ролю в цьому процесі духового і громадського відродження відіграв відомий письменник, депутат Львова у Верховній Раді СССР, Ростислав Братунь, з яким я мав нагоду запізнатися в Канаді минулого року. Він радо погодився на моє прохання дати для української преси в діяспорі оцінку цієї історичної деклярації.

Питання: Яка Ваша опінія про дальший розвиток подій на Україні після проголошення суверенітету Верховною Радою в Києві?

Р. Братунь: Без всякого сумніву це важлива історична подія. Всі ми мріємо і всі ми боремося за те щоб це вже було останнє в історії України ствердження її права на самостійне, незалежне життя. Важкий шлях був до прийняття цієї деклярації. Довгі роки, десятиліття, з найбільшою люттю тоталітарний режим намагався зламати будь-які вияви національного почуття, національної свідомости, а тим більше змагання за українську державність. Все ішло торами політики імперської Комуністичної партії, яка завжди стояла під прапором єдиного Совєтського Союзу, „єдиної і неділимої". Це був дуже складний процес, який коштував Україну мільйони жертв. Україна постраждала і від ґеноциду 1933 року, від масових депортацій, нищення інтеліґенції, масових арештів на Західній Україні в повоєнні роки. Знищили нашу культуру, знівечили почуття національного духу, відібрали національну свідомість, — і ми стали на грані прірви, перед загрозою, що станемо неокресленою етнографічною масою.

Шлях до нашої суверенности іде через відродження славних традицій Української Народної Республіки, тих традицій, які були обкладені Універсалами Центральної Ради і проголошенням Західньо-Української Народної Республіки і які завершилися актом злуки всіх українських земель. Як бурхливо, спонтанно відзначувала ціла Україна живим ланцюгом річницю 22-го січня! Як важко ми боролися за затвердження нашої національної символіки! Але коли Донбас, в якого вирвали навіть рідне українське слово, вийшов на свій політичний страйк під синьо-жовтим прапором і став одним із сильних чинників тиску на партбюрократію, і то якраз під час дискусій у Верховній Раді про суверенітет, — то це таки велике досягнення. Відродження національного духу це реальність сьогоднішнього дня.

Прийняття декляраціі про суверенність, — це без всякого сумніву історична подія. Це визнають навіть ті, які намагалися її бльокувати. Текст декляраціі не є у всьому досконалий. Але це найбільш досконалий текст поміж деклярaціями прийнятими всіма республіками. Тепер уже Україна має закладені всі первинні основи, без яких держава не може бути державою. Чи це брати громадянство чи економіку, збройні сили, культурний розвиток чи міжнародні відносини, — там знайдемо все це, що є явно державнотворчими елементами. Зараз перед нами ще довга і складна боротьба у всіх ланках, зокрема в економіці, в організації уряду, міністерств, боротьби за пріоритет законів республіки над союзними. Бож покищо ми ще входимо до союзу. Але не можна говорити про „оновлення" союзу, бож не можна уважати договір з 1922-го року леґальним міжнародним договором.

Питання: Хоч деклярація суверенітету є важливим актом, чи дає вона сама підстави на міжнародне визнання? Вам же особисто приходилося зустрічатися на заході з дезінформацією про Україну, з переконанням ненарушености теперішнього Союзу.

Р. Братунь: Перед нами дуже, дуже багато роботи на міжнародній арені. Ми хотіли б, щоб парляменти країн, які відчувають відповідальність перед світом, перестали думати категоріями, що є лише один Союз, одна Росія. Таке мислення є дуже закорінене, запрограмоване в діяльності провідних політиків. Ми мусимо піднести питання про те щоб не відкривати генеральний консулят Канади в Києві, але щоб суверенна Україна і Канада обмінялися посольствами. Ми мусимо переконати пані Тачер, що не можна порівнювати України до Квебеку. Треба було б щоб наші парляментаристи звернули їй увагу на акт суверенітету, який був прийнятий Верховною Радою України. Ми повинні діяти крок за кроком так щоб і дух і буква декляраціі були поступово переводжені в життя.

Питання: Які дальші законодавчі акти Ви уважаєте конечними для того, щоб деклярація набрала сили? Я маю на увазі питання перебрання контролі над державною безпекою, військовими відділами на терені України, заведення незалежної банкової системи та цілий ряд інших подібних питань.

Р. Братунь: Я є прихильником еволюційного шляху. Всі ці питання вимагають тактовности і відповідального підходу. Для прикладу, насамперед треба створити міністерство оборони республіки, яке колись Україна мала. Треба перебрати під контроль республіки внутрішні війська, які є на території України. Так само коли говорити про апарат державної безпеки контроль мусить бути на рівні республіканському, обласному, навіть місцевому. Коли йдеться про економіку, повстає питання чи ми зараз готові завести свою грошову систему. До цього ми ще не готові. Спочатку треба добитися дійсної економічної суверенности, себто повної незалежности від московських центральних відомств і міністерств. Україна мусить стати господарем своєї землі, надр, повітряного простору, води, — це буде величезне досягнення. Ті що закликають до повного, і то раптовного, демонтажу роблять помилку. Все валити ми ще не можемо. Нам треба поступово будувати нормальне суспільство, не соціялістичне, але і не капіталістичне. У нас довший час було багато „ізмів". Нам не треба насаджувати нових ідеологій.

Питання: Як Ви дивитеся на ролю діяспори в цій новій ситуації? Ви були в нас, бачили як діють українські установи, відчували настрої суспільства. Чи діяспора іде правильним шляхом у відношенні до подій в Україні?

Р. Братунь: Правду кажучи, хоч дуже багато робиться в діяспорі, все це робиться стихійно і в дечому незорганізовано. Немає ще структури яка єднала б діяспору з Україною. Діяспора повинна б спрямувати свої зусилля на інші ділянки як це було дотепер. Я уважаю, що на теперішньому етапі нам треба разом думати про організацію посольств чи дипломатичних представництв, в першу чергу в країнах поселення українців. Це в Канаді, ЗСА і в Південній Америці, де є велика українська еміґрація. Також у наших сусідніх країнах — в Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії, Мадярщині. Це підкреслено навіть в деклярації.

Друга справа, — це релігійні конфесії. Зараз певні сили намагаються використати ситуацію на Україні для творення розбрату. Нам треба виходити з того що єдиний є Бог і Україна, а щойно пізніше стоїть питання чи хтось є православний, греко-католик, чи протестант. Треба щоб єпископат всіх віровизнань виступив спільно, вплинув на своїх вірних.

Дальша справа, — в нас створилися нові партії, організації, ми стали на шлях політичного плюралізму. Дехто пробує переносити всілякі гірші прикмети еміґраційної політики на наш ґрунт. Вже з'являється в нас

(Закінчення на стор. 5-ій)

Світова координаційна Виховно-Освітня Рада при праці

Гасло сьогоднішньої хвилини — це звернення погляду й уваги на схід, на рідні землі та українські поселення в інших країнах колишнього східнього бльоку держав. Всюди там, нарешті, хоч частинно звільнене українство починає інтенсивно розвиватися. Всюди займає немалу частину уваги громадянства, яке організується, — справа виховання, справа шкільництва, яке досі було чи то насильно русифіковане, чи прямо придушене, як ось у Польщі, чи просто не існувало, як у Румунії.

Зрозуміло, що завдання Виховно - Освітньої Ради при СКВУ — якнайжвавіше зайнятися цими всіми рухами, які щойно випускають перші несміливі гони та старатися допомогти їм, як лиш можливо.

Цим питанням була присвячена окрема нарада СКВОР з представниками освітньої комісії Т-ва Прихильників Руху в Україні, яка відбулася 7-го липня цього року в Торонто.

Темою цієї наради були спочатку звіти тих, хто вже відвідував Україну та цікавився її шкільництвом, а далі накреслено пляни допомоги підручниками, програмами навчання, книжками, а то й шкільним приладдям, про які дуже просять з усіх сторін в Україні. Розглянемо теж можливості друкування наших матеріялів зразу там, до чого місцеві видавництва шкільних посібників та дитячої літератури виявляють велике зацікавлення. Важлива і можлива ділянка на майбутнє — це виміна учнями та вчителями. З неї користь обопільна. Про такі виміни стараються рівночасно і провінційні міністерства освіти Канади із провінцій, де ведеться двомовне українське навчання. Є теж в Україні велике бажання вивчати якнайширше англійську мову, яка дає доступ до міжнародних установ та підносить престиж представників, яким треба спілкуватися з чужинцями. Подумано про висилку відповідних інструкторів в Україну.

Зв'язки урядових чинників, чи управ „міст-близнюків" (Львів — Вінніпеґ, Чернівці — Саскатун, можливо Київ — Торонто) дозволять пересилати ширше потрібні матеріяли. Але вже й досі СКВОР висилає потрібні наукові матеріяли не лиш у країни Південної Америки (де запотребування не зменшується!), але і в Україну, Польщу, Литву. Тут дуже багато допомагає Шкільна Рада при УККА в Ню Йорку та Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні. Вони запропонували безкоштовно свої видання, як це зробило і Об'єднання Працівників Літератури для Дітей та Молоді ім. Л. Глібова та деякі приватні видавці чи автори. Численні адреси потребуючих „напливають самі собою". Але нав'язуються поволі і зв'язки з центральними точками, як ось Музей учителя в Києві, чи Відділ освіти при Обласній Львівській Раді (І. Калинець), куди можна постачати видання більш скоординовано та з кращим успіхом.

Із тем наради, які вже знаходять практичне застосування, варто згадати гостину учнів „Малої Академії" зі Львова в Торонто та околиці, яка саме відбувається. Нав'язується переписка поміж учнями краю і діяспори.

СКВОР теж робила заходи, щоб якнайбільше наших вчителів підвищило протягом вакацій свої кваліфікації. Для цього велася активна пропаґанда участи в Педагогічних Курсах Українського Вільного Університету в Мюнхені та Педагогічного Семінара на Союзівці.

За домовленням із Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, в наших жіночих журналах появляється з рамени СКВОР „Куток виховних порад". З початком літа появилося ч. 3 бюлетеню СК ВОР „Відгукніться", враз із бібліографією доступних в діяспорі педагогічних видань.

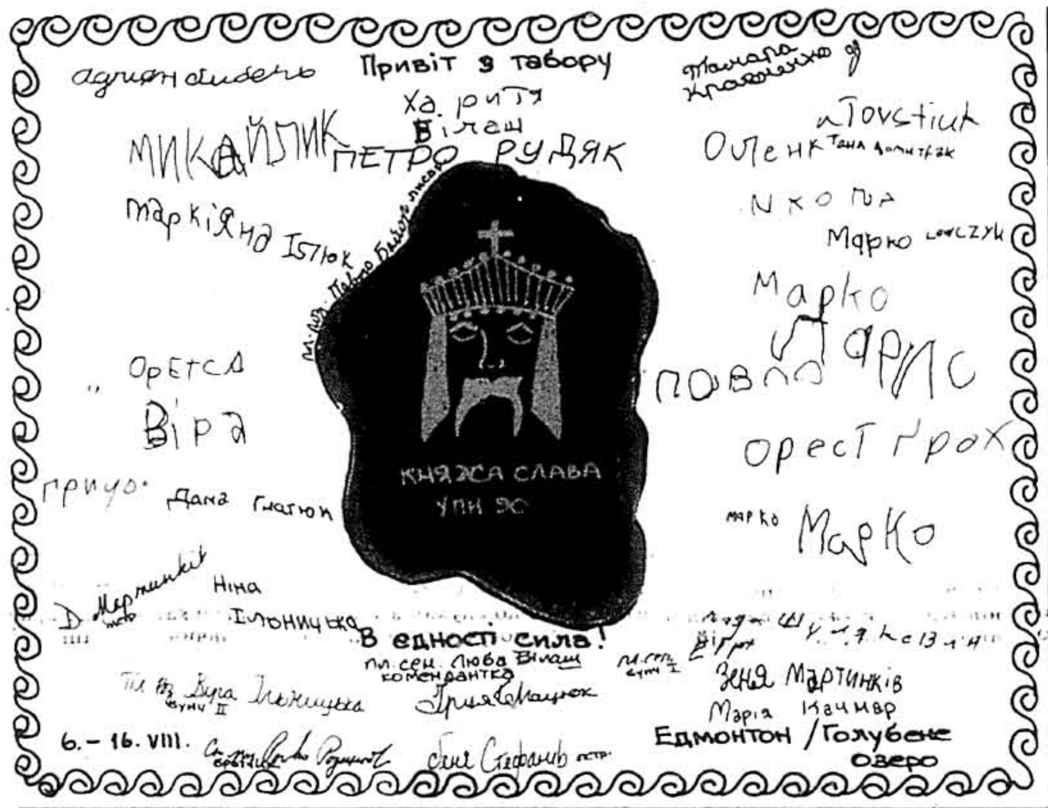
В підготові — дальші числа з відгуками вчителів, а теж дуже на часі брошурка-складанка з інформаціями про українські поселення в світі. З початком шкільного року буде готова для вжитку українських радіопрограм звукова стрічка із ґутірками на виховні теми.

СКВОР нав'язала ближчі зв'язки та розпрацьовує пляни допомоги Об'єднанню Працівників Літератури для Дітей і Молоді, яке вже понад сорок років дбає про відповідну, високовартісну літературу для наших нових поколінь, досі в діяспорі, а нині і в Україні. Мета його, отже, дуже зближена із СКВОР і співпраця самозрозуміла.

Це особливо важливе тепер, коли СКВУ проголосив біжучу декаду, 1990-1999 — „Декадою Української Мови", власне з ініціятиви СКВОР. На започаткування цієї Декади СКВОР розіслала нашій пресі відповідне звернення, а далі піде розпрацювання докладних плянів для осягнення піднесення престижу української мови та збільшення кількости тих, що нею говорять як у діяспорі, так і в краю.

Як бачимо, зобов'язання цієї Ради при СКВУ — справді необмежені, а можливості дії щораз поширюються. Та для того, щоб повністю розвинути всі пляни, потрібно двох чинників: зацікавленої співпраці всього громадянства, а в першу чергу, наших учителів, та відповідних фондів. І тут надія на наше громадянство. Сьогодні несе воно чималі фінансові тягарі, алеж вони ще далеко не вичерпують усіх засобів, і головним їх рушієм є добра воля й зрозуміння потреб хвилини. Адреса СКВОР, на яку можна слати пожертви й листи: World Congress of Free Ukrainians 2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8 з дописком: СКВОР.

Е. Жарський



З квітами в Бабиному Ярі



Українська делегація складає квіти в Бабиному Ярі.

Бути в Україні й не поклонитися жертвам нацистського геноциду, це означало б забути людське горе України, забути мільйонові жертви, яких не знає історія людства.

Коли у Львові я довідався про численні невпорядковані братські могили на Західній Україні, які залишили по собі нацистські окупанти, а зокрема, коли на Янівському цвинтарі ми розкрили збезчещену братську могилу, мене ще більш зацікавив Бабин Яр, який на сході Европи став своєрідним Освєнцімом Заходу.

В німецьких плянах знищення України, писав по війні історик Микола Андрусяк, гітлерівці приділяли окрему вагу нашій столиці. В Київ була вислана найсильніша чисельно й якісно група німецької поліції, що мала за завдання жорстоко і безоглядно терором знищити всі прояви українського національного життя. Згаданий історик був строго об'єктивний. Цифри жертв, яких дав Київ, підтвердили цю гіпотезу по війні в підсумках. В початках начислювано цих жертв понад сто тисяч, але при точніших переписах населення число розстрілів в Києві доходило до 180,000. До цього треба додати, що крім відкритих розстрілів існував теж оподалік нацистський концтабір, який теж за „своїми правилами" проводив „чистки" й їх вчислялося до Бабиного Яру.

В чудовий червневий день малощо не перед нашим вже виїздом до Канади, наша екіпа, що складалася з п'яти чоловік, мчала з центру міста в північно-західню частину Києва, до Бабиного Яру. Всі ми були пригноблені згадуваними картинами Бабиного Яру і розмова між нами не клеїлася. Здавалось нам, що це діялось навіть недавно, хоч добігало тому страшному ярові історії вже малощо не півстоліття. Якось здавалось, що недовго ми й їхали, коли Борис Якович, добре зорієнтований киянин, зупинив машину, щоб причалити до площі біля Бабиного Яру. Я неначе не довіряв йому, коли сказав, що Бабин Яр мав бути далеко поза Києвом, а виглядає, що воно дещо інакше. Мій співрозмовник підтвердив це, але також сказав, що тепер Київ є далеко поза Бабиним Яром. Місто значно розрослося, а зелені площі, квартали й парки значно розширилися.

Бабин Яр розпростерся перед нами широким парком. Його центр був висунений у формі півострова до Великого Яру. Береги довкілля були в ярі а в середині півострова споруджений масивний пам'ятник, що нагадував мені картину римських вужів Лаокоона. Здалека важко було розібратися в якійсь символіці образа, зблизька впадали в очі терплячі в муках людські жертви. Пам'ятник імпонує великою могутністю. Я не міг пригадати пам'ятника, який імпонував би такою величчю. Авшвіц видається сірим перед цією потужністю. Перед пам'ятником лежали на постументах три мармурові плити з написами трьома мовами. В центрі напис українською мовою, по правиці жидівською, а по лівиці російською. Всі вони тотожні. В українській мові напис звучав: „Тут у 1941 — 1943 роках німецько-фашистськими загарбниками було розстріляно понад сто тисяч громадян міста Києва і військовополонених".

Ми підійшли до пам'ятника і поклали квіти посередині.

В тій хвилині підійшли шкільні діти, які висипалися з трьох автобусів. Вони оточили нас колом і неначе очікували нашої розповіді. Була хвилина мовчанки, а тоді обізвався екскурсовод, який дуже об'єктивно змалював картину фашистських злочинів у Бабиному Ярі. Перших назвав українців, жидів, росіян й інших. Говорив російською мовою. Під кінець закликав всіх вшанувати мовчанкою пам'ять жертв. В рядах молоді ніхто навіть не шелеснув. Згодом молодь цокала фотографічними апаратами, а наша паломницька екіпа сверлувала в думках над постатями минулого, українськими націоналістами сходу і заходу, патріотів Києва та його будівничих, які були там розстріляні. Не списати на довжелезній листі цих кривавих жертв. Неначе з темряви забуття пригадувались друзі і приятелі, а серед них: Ярослав Хомів-Лімницький, якого всю рідню змели окупанти з лиця землі, Олена й Михайло Теліги, редактори „Українського Слова" П. Олійник, І. Рогач та ціла родина Оршана-Чемеринського, Роман Біда й друзі, голова міської управи Володимир Багазій, ректор Медичного інституту проф. Лазаренко, який під плащем караїмів обороняв численних жидів. Пригадались змагуни „Старту", а дальше численні т. зв. жидівські „переселенці" яких розстрілювали канібали масово вже в перших початках враз зі закладниками Києва. Ми були б ще довго призадумувались над цими страшними злочинами людства, якщо б не підійшла старенька бабуся, підтримувана двома, правдоподібно внуками. Вона приклякнула перед таблицею з українським написом, а ми в пошані зробили їй місце.

М. Г. Мар.

Появилася драматична поема Р. Кедра „Гомункулюс"

Торонто. — Виданням Об'єднання українських письменників „Слово", тут опубліковано 275-сторінковий твір — драматичну поему Ростислава Кедра „Гомункулюс" тиражем 250 примірників. Обкладинка — Миколи Бідняка.

У поемі цій, присвяченій генерал-губернаторові Канади Джанові Гнатишинові, вартісним введенням до цього твору є передмова Віри Вовк, п.з. "'Гомункулюс' Ростислава Кедра", як і післяслово д-р Ірини Гузар зближує читача до Кедрової поеми, вказує на перводжерело її постання. Д-р І. Гузар пише: „Тема гомункулюса — тобто тема недорозвиненої людини, що бажає вповні розвинутись — одна з вічних, як життя і смерть, добро і зло тощо, що споконвіку займають людську думку і художньо виражені у фольклорі і сливе всіх літературах світу". А Віра Вовк у перших рядках передмови увиразнює перед читачем вартість творчости Р. Кедра і літературний характер його поеми: „Після ліричної антології 'Поезії' (Торонто, 1983), за яку автор отримав першу нагороду Літературного Конкурсу імени Івана Франка в Чикаго, перед читачем новий твір Ростислава Кедра. "'Гомункулюс' — драматична поема, скомпонована майже суцільно білим віршем з уплітанням верлібру (у фіналі частини 'Під липами'), перекладу пісеньки Архіпоета (в 'Таверні') і дактилічних строф на праобраз закінчення Гетового 'Фавста' (в частині "Площа перед церквою')".

Останній твір Р. Кедра „Гомункулюс" в ціні 25 дол і книжку й. о „Поезії" в ціні 8-ми дол. можна замовляти у книгарні West Arka, 2282 Bloor St. W., Toronto Ont., Canada M6S 1N9, телефон: (416) 762-8751.

Т-ВО СПРИЯННЯ НАРОДНОМУ РУХОВІ — ЧИКАҐО

СПИСКИ ДАТКІВ

Від 29-го жовтня 1989 р. до 15-го серпня 1990 р.

$10,000 — Бабяк Бронислава — спадок — передали Мирослав і Рома Турянські;
5,000 — Плав'юк Яро — Дітям Чорнобиля.
4,000 — Котенко Володимир.
3,100 — Васинчук Ірена.
по 3.000 — Парфанович Іванна, Каса „Самопоміч".
2,500 — Банк „Певність".
1,760 — Збірка в Мілвокі, Віск. — передала Марія Пискір.
по 1,500 — Ткачук Богдан і Ореста, Шаблій Микола, Ушитко Юрій.
1,400 — Об'єднання Українських Жіночих Організацій міста Чикаґо й околиць.
1.220 — Збірка в парафії св. Марії, Апопка, Фльорида — на Чорнобиль.
по 1,200 — Ґорчинський Анастасій і Іванна, Мрочко-Калимон Ольга.
1,145 — Мурський Лев і Оксана.
1,125 — Боднарук Богдан і Віра.
1.120 — Ганкевич Ярослав і Марія.
по 1,100 — Демус Пилип і Володимира, Джонсон Велдон і Ярослава, Ріпецький Модест і Марія, Турянський Мирослав і Романа, Тягнибок Олекса.
1,050 — Ткачук Лідія.
.010 — Семчишин Мирослав.
по 1,000 — Бабій Іван і Осипа, Бурдьо Володимир і Мерійон, Гарасовський Остап і Іванна, Дахнівська Франка, Дахнівський Ігор і Ляриса, Дахнівський Мирон і Тереня, Зарицький Василь і Лідія, Іванків Євген і Марія, Іванців Мирослава, Кіт Антін, Кузик Любомир і Анна, Куляс Юліян і Ліза, Микитюк Ігор і Софія, Рудакевич Любомира, Скороход Семен, Фільварків Оксана, Цибрівський Олександер і Мирослава, о. Шаґала Андрій, 220 Відділ Укр. Нар. Союзу.
920 — Слободян Павло і Надя.
715 — Гуменюк Ігор.
по 700 — Сосенко Роман і Галя, Ярошевич Мирон і Дарія.
688 — Укр. Демократичний Клюб.
по 600 — Укр. Кат. Дієцезія св. Миколая, Припхан Роман і Іванна.
550 — Німченко Олександер.
505 — Сацюк Олег і Роксоляна.
500 — Бігун Роман і Зиновія, Гарасовський Андрій і Ярина, Демус Марко і Ірена, Колтунюк Антін, Лехман Володимир і Неоніля, Лібер Мирослав і Марія, Петеш Зенон і Юлія, Савка Ірина, „Сурма" — Чоловічий хор, Ткачук Роман і Марія, Укр. Катедральний Собор св. кн. Володимира.
475 — Караван Олег і Іванка.
460 — Коломиєць Юрій і Олександра.
по 400 — Вислоцький Ігор і Марта, Марчук Василь і Оксана, Прийма Юрій, Тимцюрак Богдан і Тамара, Залуцький Роман і Софія.
370 — Медвецький Михайло і Галина.
по 350 - Савка Роман і Ляриса, Чучук Стефан і Стефанія
340 - Новак Петро і Люба.
325 — Личик Святослав і Неоніля.
321 — Сестрицтво Покрова Преосв. Богород. при параф. св. Володимира і Ольги.
по 300 — Галібей Тарас і Рута, Коломиєць Анатолій і Люба, Любачівський Богдан, Організація Оборони Лемківщини, Папушкевич Василь, Пелеш Іван, Трухлий Василь і Ліда, Туркало Зиновій і Параска, Ястрембський Володимир і Евстахія.
289 — Т-во Пресв. Імени при катедрі св. Миколая
260 — Пундій Павло і Дарія.
по 250 — Бенко Стефан і Ярослава, Гарт-Маркс Ко. в пам. Романа Савки, Мацюрак Андрій і Володимира, Сурівка Любомир і Віра, Вишницький Павло і Емілія.
230 — Панчук Володимир.
по 220 — Гончаров Володимир і Марта, Куриляк Лідія, Литвинишин Осип і Зеновія.
215 — Яримович Юрій й Ореста.
по 205 — Андрушко Роман і Надя, Кочій Семен і Стефанія, Харкевич Мирослав і Оленка.
203 — Попадинець Іван.
по 200 — А.Г.Р.У., Гладка Орися, Деркач Іван і Ніна, Дурбак Богдан і Марія, Іванець Ярослав і Ірена, Івасечко Орест і Ольга, Клюфас Орест і Ореста, Козій Атанас, Коломиєць Андрій і Зірка, Коновал Василь і Наталія, Кузич Юрій і Таня, Кушнірук Остап і Віра, Левицький Андрій і Дарія, Михайлович Настя, ОДУМ, Павлюк Іван, Процик Юрій і Лідія, Ростун Василь, Сокалюк Н., Степанів Михайло і Галя, Фединяк Володимир і Ореста, Филипович Роман, Хойнацький Ян і Надія, Целевич Богдан, Шах Стефан, Щербанюк Григорій і Галина, Качуровський Василь, Луценко Анатолій і Зіна.
по 175 — Боднарук Ростислав і Марія, Падяк Іван.
167,32 — Чижик Володимир і Марія.
155 — Коленський Мирослав і Галина.
150 — Голань Маріян, Маркусь Василь і Дарія, Мізь Любомир і Гельґа, Моцюк Петро і Ольга, Пискір Ляриса, Процик Володимир і Надія, Прятка Наталка, Ревенко Федір і Наталія, Сущенко Михайло і Марія.
по 140 — Менцінський Іван і Дарія, Сендунь Дмитро і Стефанія, Цимбаліста Зірка.
135 — Городиська Іванна.
130 — Громяк Марія, Лоґуш Омелян і Юлія, Михайлишин Д. і М., Мурська Христя, Чернявський Ярослав.
125 — Врублівський Петро і Інна, Дикий Ярослав і Дана, Заплітний Ярослав і Ольга, Казанівський Андрій і Люба, Калін Василь і Люба, Лазор Володимир і Анна, Струтинський Ярослав і Евстахія, Траверза Луціяно і Галина.
по 120 — Баторфальви Ярослав і Мирослава, Бровар Андрій і Таїса, Вовчик Богдан і Люба, Гірняк Богдан і Дарія, Заяць Роман і Галина, Козицький Іван і Лусі, Мандзій Мирон і Марія, Мельник Теодор і Ольга, о. протодияк. Орищук Микола і Христина, Павліш Ілля і Іванна, Редька Стефан.
по 115 — Камінська Ірена, Синенький Володимир і Лідія, Яремчук Василь.
по 110 — Аренд Наталія, Верхогляд Микола, Височовський Олег, Вигінний Петро, Висоцький Роман і Дарія, Вихрій Петро і Ляриса, Ганкевич Любомир і Міра, Голод Василь і Ліда, Дрогомирецький Михайло і Калина, Кузич Нестор і Неоніля, Мицик Роман і Ольга, Покорний Павло і Орися, Шарун Осип і Ірена, Яремко О.
по 105 — Бойко Василь і Олександра, Дзем'юк Олекса.
по 100 — Алтар і Розарі Сосаєті при параф. св. Йосифа, Андре Степан, Бабчук Василь і Галина, Барабаш Магдалина, Баран Катерина, Білецька Ніна, Бойко Юрій, Братків Володимир і Раїса, Бр-тво св. Андрея при параф. св. Волод. і Ольги,, Буртняк Василь, Ватраль Богдан і Петруся, Вестеровський Степан, Вигінний Юрій і Патриція, Вітковська Орися, Воробець Софія, пастор Гарбузюк Олекса, Годчак Антін і Наталія, Головатий Михайло і Джін, Грубий Анастазія, Грушецький Дмитро і Галина, Грушецький Петро, Гуртовий Панас, Ґоляш Роман, Ґоляш Степан і Надія, Ґулей Мирон і Емі, Дембіцький Микола, Демус Пилип і Володимира в пам. Олі Семчишин, Демчик І., Демчук Ольга, Джулинський Любомир і Віра, Дичій Зінаїда, Дробоцький Василь і Ольга, Дудич Володимир і Оксана, Дячук Андрій, Еліяшевський Андрій і Віра, Заяць Анна, Зварич Сава і Анна, Іванець Богдан, Івахів Остап і Анна, Казанівський Орест і Сусанна, Камінська Ірена на щасливу дорогу новоженцям Зірці і Юріеві Дужим з Дітройту, Караван Вікторія, Кашуба Остап і Юлія, Кекіш Юрій і Романа, Керней Патриція, Кікцьо Анастазія, Кірієв Дмитро, Кліш Ірина, Кміцикевич А., Коновал Олексій і Марія, Коцелко Нестор, Коцур Тарас і Іванна, Кочман Олександра, Крот-Бей Валентина, Куріца Олег і Генрієта, Лисейко Іван і Михайлина, Лисканич Іван, Литвин Василь і Надія, Мазяр Евстахій і Людмила, Мартинюк-Річардсон Іванна, Матвіїшин Андрій і Пелагія, Матвіїшин Ігор і Олена, Мельник Ігор і Оксана, Мицик Йосиф, Мізь Юрій і Міра, Місюрак Іван, Місюрак Ілля і Євгенія, Міщенко Микола, Мостович Анна, Мрищук Орест і Ляриса, Музичка Іван і Ляриса в пам. Петра Харука, Нестюк Ірина, Нешта Митрофан, Олексюк Константин і Олена, Остапчук Петро, Панчук Ярослав і Ярослава, Патронік Джан і Барбара, Пашен Ґлорія, Пашковський І. і О., Петрів Григорій, Печенюк Соня, Пилип'юк Анна, Ліщинська Іванна з нагоди 40-піття подружжя Осипа і Ірени Шарунів, Микитин Ілля, Укр. правосл. церква св. Софії, Корній Матвій і Оксана, Хлипнач Ярослав, Модрицький Мирослав, Пискір Володимир і Марія, Плешкевич Омелян, Попович Петро і Ірина, Руденко Євген і Людмила, Рубчак Богдан і Маріянна, Савка Володимир, Салдан Стефан, Сасик Мирослав і Дора, Сербедзія Марія, Серединська Лідія, Смик Роман, Соболь Ростислав і Христя, Сорочак Володимир, Старчак І. і К., Струк Олександер і Віра, Ступа Андрій, Ступа Василь, Субота Анатолій і Ірена, Тимняк Микола, т-во Старших Громадян при катедрі св. Миколая, Трой Анатолій і Стефанія, Трощук Віра, Трусевич Богдан і Галина, Турула Павло і Олена, Турула Теодора, Укр. Золотий Хрест — 12 Відділ — в пам. Юрія Артюшенка, Юліяна Малого, Олі Семчишин, Фаріон Олександер і Ярослава, Фіріщак Осип, Фурчак Петро, Хім'як Петро, Хома Константин, Чорній Юліян, Шліхутка Микола і Тетяна.
95 — Ґаврик Лєна.
по 90 — Горалевський Степан і Ольга, Скробач Степан і Марія.
85 — Савин Борис і Олександра
по 80 Клюфас Аскольд, Лобойко Мері
75 — Оленчук Стефан і Ліда.
по 70 Вульчак Михайло, Панчишин Маріян.
по 60 — Гандзюк Дмитро і Галина, Гоpалевський Степан і Ольга, Дикий Анна, Оленчук М.
по 55 — Бідна Олександра, Мартинюк Роман і Наталія
53 — Огаренко Любомира.
по 50 — о. Базилевський Володимир, Бігун Оксана, Боднарук Іван і Леонтія, Бородайко Марта, Б-тво св. Володимира при параф. св. кн. Володимира, Верн Борис і Арета, Гарасовський Остап і Іванна в пам. Соні Питляр, Гриневич Орест і Марія, Грицеляк Юрій, Гура Квітослава, Демус Андрій, Демчук Роксоляна, Демчук Роксоляна в пам. Романа Савки, Дзвіник Ярослав і Марія, Дмитерко Ігор і Ірина, Дрогомирецький Петро, Дяченко Юрій і Ольга, Заяць Анна в пам. Ольги Сосенко, Зеліско Петро, Коновал Павло, Кохно Валентин, Кохно Тарас і Лідія, Кукуруза Богдан і Дарія, Лагоди Клем і Іванна, Лехнюк Ольга, Лончина Василь і Роксоляна, Лушпинський Тарас і Марія, Мерза Степан і Ева в пам. Сузанни-Ляпі, Міщенко Іван, Мурський Марко і Джоен, Огаренко Іван, Петрі Христина, Петрів Леонтина, Погорецька Стефанія, Прийма Ігор і Оленка, Самбірський Степан і Люся, Хмільовський Іван і Віра, Присташ Вілям і Богуслава, Проців Роман і Ярослава, Пундій Павло і Дарія в пам. Олі Семчишин, Репа Григорій і Юзефіна, Роздольська Оксана, Сандаляк Іван, Сарабин Марія, Сем'янчук Марія, Сидор Павло і Юлія в пам. П.С. Харука, Скиба Петро і Марія, Слобідський Стефан і Людмила, Сосенко Марія, Сосенко Юрій і Мотря, Тихий Микола і Оля, Укр. Патріярхальне Т-во — Геммонд-Манстер, Інд., Фединська Люба, Федурчак Іван і Аделя, Филипович Микола і Софія, Хміленко Іван, Хоркавий Д., Щербанюк Григорій і Галина в пам. Ольги Сосенко, Яременко Оксана.
по 40 — Василенко Микола, Климкович Емма і Марта, Притоцький Володимир і Іванна, Самиця Анна, Стефанська Ольга, Тиравська Люба, Шандра Микола і Стефанія.
по 35 — Кооператива „Самодопомога", Мельник Андрій і Мотря, Шеремета Любомира
33 — Завадович Ганна.
по 30 — Весоловський Дмитро і Оксана, Дацко С.Н., Коваль Теодор, Кулина Ярослав, Лобойко Евген і Іпейн, Лушпинський С., Малецький Юліян і Марія, Маринець Зиновій і Ганна, Маркус Марія, Музика Богдан, Пежанська Ірена, Підляшевський Петро, Сацюк Борис, Яскевич Анна.
по 25 — Боднарук Богдан і Віра в пам. Романа Процева, Голіян Михайло і Оксана, Гриневич Ігор, Іванів Андрій і Наталія, Іст-Вест Нетворк в пам. Романа Савки, Крихтяк Микола і Ольга, Кулик В., Маркусь Василь і Дарія в пам. Олі Семчишин, Мурин Геррі і Ірена, Новак Григорій, Ор-ція був. Ветеранів Укр. Армій, Полюхович Іван і Роксоляна, Попель Богданна, Сацюк Ростислав, Сірик Іван і Марія, Трегубчук Джан, Трусевич Тиміш і Марія, Турула Петро і Ксеня, Хариш Анастазія, Хрептовська Віра, Цепинський Юрій і Наталія, Яцків Ігор і Оксана
по 20 — Бурачинський Ераст і Зірка, Васік Анна, Вербицький Володимир, Вестріх Една, Винниченко Марія, Гарасовська Марта, Губей Онуфрій, Дерр Віра, Дзюбик Роман і Анна, Добровольський Мирон і Оксана, Дратвінська Віра, Дуда Мирон, Дутко Володимир і Тирса, Качмарик Володимир, Кіцай Роман і Надя, Костинюк Надія, Кревіцька Гелен, Куґлер Гелен, Кульчицька Софія, Кусик Христина, Маркусь Василь мол., Марчук Катерина, Марчук Михайло мол., Олійник Стефан, Перхач Евген, Петраш М., Піганюк Петро, Поліщук І., Попович Марія, Рамсович Марійка, Скрип Роман і Гелен, Скрюба Іван і Василина, Смик Ростислав і Марія, Стасюк Микола, Струц Антін і Тетяна, Тимцюрак Ярослав і Оля, о. Чировський Андрій і Галя, Шалева Наталія, Шиманський Богдан і Ірена, Яворський Яків.
по 15 — Коваль Михайло і Павлина, Стадник Святослав і Марта, Струц І. і А. Шоробура Юстина
12 — Риндик Олена
по 10 — Бабій Магдалина, Балад М., Березовський Василь, Бискош Іван і Йоля, Бискош Роман, Бискош Стефан і Анна, родина Білоус, Білоцеркович Текля, Борисенко І. і К., Борняк Катерина, Борчек Мерілен, Борчек-Березовська Софія, Вайт Анна, Василишин Анна, Вогт-Джефріс Мариджейн, Глібчук Богдан, Горак Василь і Розалія, Гординська Галина, Ґаджера Осип, Дзвіник Катерина, Заставний Клим, Захаріясевич Катерина, Іванців Василь, Каціяпо Олена, Квірмбах Олена, Кикта Ольга, о. Климчук Володимир, Кліма Діяна, Клярк Френцес, Козицький Роман і Марта, Косачевич Юрій Кочерга К., Кучма Анна, Кушинський Василь, Лаврів О., Литвин Мирослав, Луговий Г., родина Любас, Малешик Люба, Марушка Микола, Марчук Михайло ст., Масловська Оксана, Мацевко Лука, Мацюх Ольга, Мельник Михайло, Мироняк Василь, Мисак Михайло і Олександра, Михайлович Анна, Мічель Джорджія, Нагорняк Микола і Анна, Олійник Ф., Остап Ірина, Палій Андрій, Патронік Джефрей, Перхач Іван, Петруняк Іван і Марія, Пик Юрій, Плесканка Іван і Ангелина, Плешкевич Марія, Романяк Ольга, Сікачовський Д. і Л., Скоморох Іван і Марія, Смоляк Петро, Сорочинський Теофіль, Стахнів Стефанія, Стаюра Іван, Стаюра Ольга, Стецюк Андрій, Такой Теодор, Титус Анна, Томашевська Марія, Трекас Антоні, Трой Павло, Фішер Марія, Хавула І., Хиляк Юрій і Ірена, Чавсир Іван, Черкавський Володимир і Віра, Шевчик М., Шпиталь Олександра, Якимишин Марія, родина Якимів, Яшнюк Теодор, Дмитрів Марія, Домашевський Микола, Дудич Катерина
Нижче 10 доларів — 441 дол
Незнані на Чорнобиль — 251 дол

Іванна Гарасовська
скарбник

Роман Заяць
скарбник

Об'єднання Сприяння УНР в Чикаго

На десятій сесії УНРади прийшло до об'єднання май же всіх українських політичних партій та організацій діяспори. В Україні ідеї УНР стають все більше притягаючими, актуальними, реальними. Все частіше в пресі України згадується Українська Народна Республіка, Українська Центральна Рада та її універсали, постанови та ідеї. Але до часу, поки Україна не стане вільною, незалежною і самостійною українською державою, праця Державного Центру УНР в екзилі має й далі продовжуватися.

Президентом в екзилі є досвідчений політик Микола Плавюк, головою Української Національної Ради – Михайло Воскобійник, а головою уряду УНР Іван Самійленко. По всіх більших місцях скупчення українців існують Об'єднання Прихильників УНР, які мають допомагати морально й матеріяльно Державному Центрові УНР в пропагуванні ідеї УНР та відновленні в Україні. Як відомо, ні ЗСА, ні інші західні країни, не виявляють великого захоплення ідеєю, щоб Україна та інші республіки Совєтського Союзу стали незалежними країнами. Тому уряд УНР має багато праці, щоб переконати Захід, що в його інтересі, щоб Україна та інші народи були незалежними державами на сході Европи.

Об'єднання Прихильників УНР, головну управу в ЗСА, очолює А. Семенюк, який також редагує журнал Об'єднання „Наша боротьба". В Чикаґо тимчасову управу Об'єднання Сприяння УНР очолює Зіновій Туркало. Воно закликає усіх прихильників УНР Чикаґо і околиць стати його членами, платити річно 25 долярів (20 долярів — даток 22-го січня та 5 дол. на адміністративні потреби). Бажання стати членом Прихильників УНР та чек виписуйте на Ukrainian Democratic Republic'sGovernment Auxiliary і шліть на адресу: Mr. J. Jarymowych 4419 N. Parkside Avenue,Chicago, Ill. 60630.

В Україні відбуваються такі події, що не можуть нам, як політичній еміґрації, дозволити стояти осторонь. Україна вимагає від нас більшої політичної єдности, активности у їх стараннях стати самостійною й незалежною українською державою. У управі крім голови Зіновія Туркала є Юрій Яримович, Олексій Коновал та Юліан Юринець.

Око

ІТАЛІЙСЬКІ СПЕЦІЯЛЬНІ служби вживають додаткових заходів безпеки на міжнародному летовищі ім. Леонардо да Вінчі. Це викликано останніми подіями у Перській затоці і побоюванням, що відповіддю на торговельну бльокаду Іраку можуть стати терористичні акції. Італійська влада має всі підстави для подібних заходів, бо в 1985 році римське летовище зазнало атаки палестинських терористів, під час якої загинуло 16 осіб.

МОСКВИЧ ЄВГЕНІЙ ДЖУҐАШВІЛІ — внук диктатора Йосифа Сталіна — дістав запрошення грати ролю свого діда у фільмі, який незабаром почне накручувати кіностудія „Мосфільм". Попередня назва фільму — „Війна є війна". Фільм розкаже про долю одного зі синів диктатора і батька Євгенія Джуґашвілі — Якова. Як відомо, Якова взяли в полон німці і помістили в концтабір для військовополонених. Гітлерівці запропонували Сталінові звільнити його сина в обмін на полоненого в Сталінграді фельдмаршала Паулюса. Совєтський вождь, однак, відмовився від цієї пропозиції, ніби сказавши фразу, яка потім стала крилатою: „Я вояків на фельдмаршалів не міняю". Яків Джуґашвілі загинув у таборі для військовополонених у 1943 році.

Урочисте закінчення шкільного року



Владика Платон Корниляк в супроводі отців Є. Гарабача (зліва) і прелата Й. Джуджара, батьків, гостей і дітей суботньої школи в Мюнхені.

У суботу, 21 липня, був гарний соняшний день у Мюнхені. Далеко ще до 10-ої години ранку в каплиці Апостольського Екзархату почали збиратися батьки, діти і гості, щоб урочисто відзначити кінець шкільного року.

Рівно о 10-ій годині почалася архиєрейська Св. Літургія. Служили її разом з Владикою Платоном Корниляком о. прелат Йоаким Джуджар і о. Євген Гарабач. Св. Літургію співали учні суботньої школи, яка приміщується в будинку Екзархату, під керівництвом Сестер Служебниць. Апостола прочитала Таня Мозолюк, учениця 3-ої кляси. Читала вона чітко, з правильними наголосами та з глибоким розумінням тексту. Отець Є. Гарабач виголосив вдумливу проповідь, в якій з'ясував завдання школи й Церкви. Він виявив також багато уваги до дітей, яких постійно заохочував до науки, вказуючи на становище українського народу й завдання молоді в процесі відродження України. Діти слухали й слухали уважно та, здавалося, що вони розуміли кожне слово, кожен заклик, а найголовніше — становище в Україні, яке їх може й стурбувало, коли отець згадав про небезпеку непевного майбуття.

До Св. Причастя приступили майже всі присутні, що зробило не тільки добрий вплив на молодь, але й створило окрему атмосферу великого духовного поєднання.

Св. Літургія була справді найкращим закінченням шкільного року, вона була немов нагородою за вкладену працю, при чому нагородою великою, бо вона дала дітям багато надхнення та душевної приємности, що таки варто працювати в школі, бо наука — це велике багатство не тільки пізнання, але й розуміння процесів життя.

Концерт, що відбувся після Св. Літургії, був гарним показником не тільки вмілости, але й знання. Близькі дітям по духу точки програми в своїй узагальнюючій формі принесли їм радість, веселу усмішку і заохоту до виступів на сцені.

Як буває, першою виступила директорка школи Ярослава Філь. Вона привітала усіх, зокрема численно зібраних батьків і дітей. Говорила про успіхи й недоліки школи, але все з усміхненим обличчям, повним віри в краще майбутнє.

Програма концерту була багата й різноманітна. Першим виступив дитячий хор з піснею „Школярі, чоло до гори". Виступ був добрий, також і голоси непогані, а найосновніше — на сцені був порядок. Згодом Таня Мозолюк, гарна і вродлива молоденька дівчинка, добре продеклямувала вірш „Скоїлася катастрофа". Своє завдання виконала вона вміло з наскрізь добрими наголосами й найосновніше, що присутні не тільки відчули красу її слова, але й зрозуміли зміст вірша.

Вправи з музикою на фортепіяні не тільки піднесли настрій на залі, але й показали дальші вміння дітей, які з кожною точкою програми певніше й краще виконували свої завдання. Партію на фортепіяні виконала Аріяна Дубицька. Добре прозвучав і вірш „Вовки" у виконанні Павла Дубицького й Адріяна Заяця. Тут проявився і гумор, і діти стали відповідно реаґувати на залі. Піднесення настрою було доброю ознакою, що програма цікава і діє захоплюючо на присутніх. Пісня „Багато сонця всюди" дійсно внесла дещо сонця у захмарений майже щоденно Мюнхен. Це сонце ми відчули і в залі. Дитячий хор і цією піснею продовжив своє добре зусилля

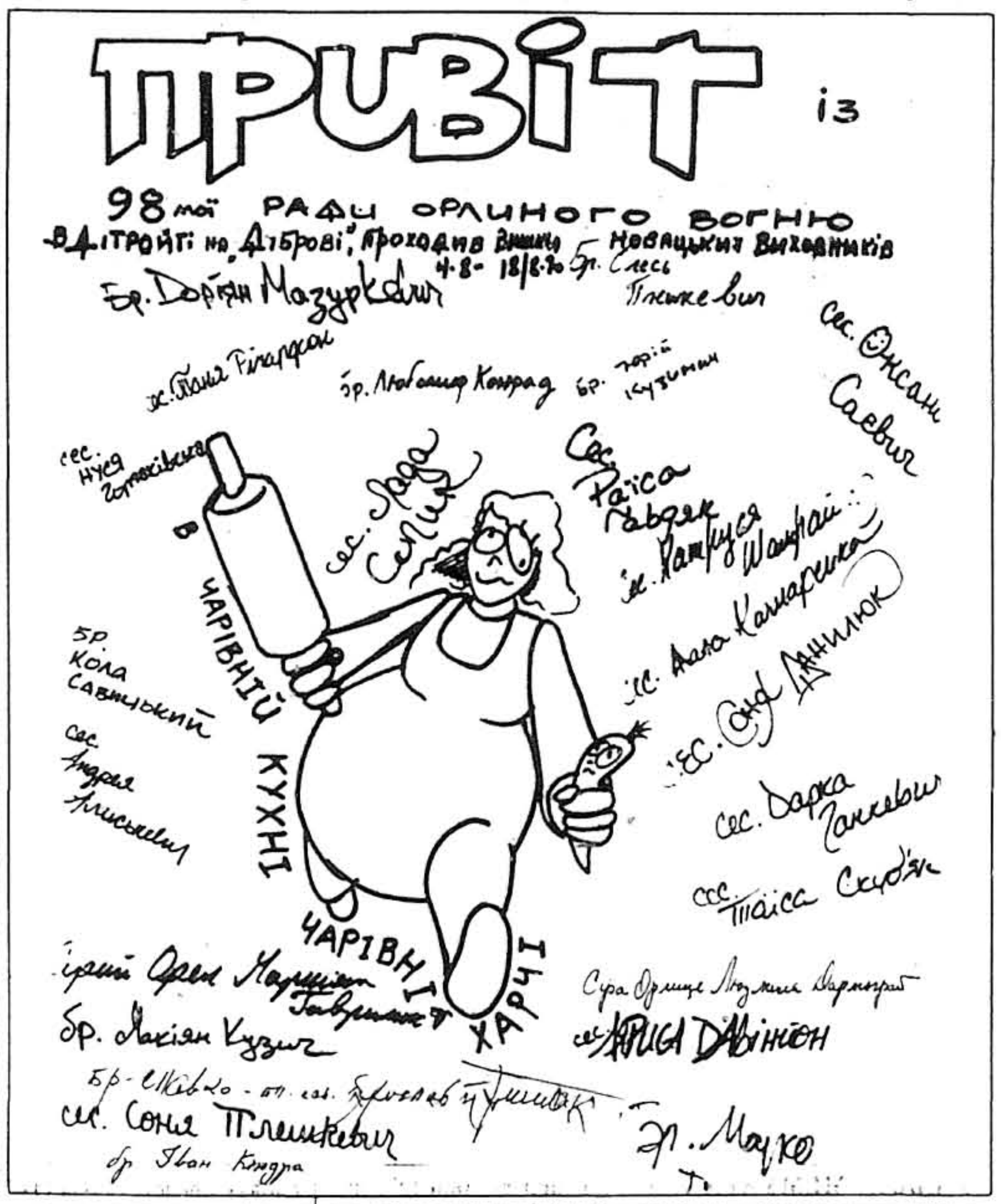
Пісні „Гей там на горі", „Хитається човен" проходили з піднесеними національними прапорцями і рівномірно повторюваними рухами. Розмірені змахи відтворювали ритмічний малюнок мелодії. Ці дві пісні були справді найкращим вкладом у програму. Наприкінці старші учні школи дали цікавий виступ лялькового театру.

Роздача свідоцтв пройшла наскрізь врочисто. У ній взяв участь Владика Платон, який вручив кожній дитині свідоцтво і в додаток побажав дальших успіхів у науці. Це зробило сильне враження на дітей, які напевно відчули, як багато провідні особи громади прив'язують уваги до їхніх шкільних зусиль.

Кінцеве слово виголосив голова ЦПУЕН Степан Костюк. Він подякував учительському складові за їхню віддану працю та заохотив дітей до дальшої науки.

Серед присутніх були численні гості з України, в тому числі проф. Дмитро Степовик, проф. Юрій Станішевський з дружиною, а також керівник Ресорту Культури й Науки Уряду УНРеспубліки в екзилі.

Володимир Жила



ЛИСТА Ч. 7

Список жертводавців які зложили пожертви на Народний Фонд Допомоги Україні на конто ч. 15546 в Самопомочі в Ню Йорку від 1-го січня до 31-го березня 1990 р. (Списки подаємо в оригінальному виді так як ми їх одержуємо від Кредитівок).

$10,000 — Self-Reliance-New York.
1,500 — Dr Zielyk Myroslaw.
1 000 — Barbara Bakalo, B. Halahan, Markewyc Anna, Ukrainian American Soccer Club, Olha Diadyniuk, Ukrainian Civic Council.
300 — I. Rakowsky
250 — W. Magun.
200 — P. Elias Syrko.
140 — In Memory of Homotiuk.
120 — In Memory of Karpinsky.
100 — Zyznewski, A. Karmeluk, C. & A. Tershakovec, Cherney George, A. Mynytenko, E. Perunak, G. Melnykovych, W. Salak, Ulana Kozak, Rev. W. Bazylevsky, T. Lapadchak, N. & M. Kowalewsky.
50 — D.P., D.P., Paslawska Orysia, Mychalewycz Nina.
30 — Sophia Kolthov.
25 — Mrs. Perchorowycz.
20 — Anna Kaczaraj.
10 — John Pawluk, K. Chamulak.
15 — Maria O. Bachynsky.
5 — Stadnyk.

Список жертводавців з Ню Гейвену і околиці (листа 4). Гроші депоновано на контах Фонду Руху і Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля в Самопомочі в Нюарку в місяці березні.

$500 — Holy Name Society of St. Michael in New Haven, Conn. St. Michael Pyrohy Project of New Haven, Conn.
250 — Gildea, Brian attorney/in memory of brother-in-law Bohdan Szumylo
200 — Dr. Dzubaty, Michael, Md.
150 — Dr. Kyzyk Iwan, Lesia.
125 — Zubryckyj Ihor, Maria.
100 — Levytzky, Josaphat, Catherine, Lisewycz, Osvpa.
70 — Koziupa, Ewhen, Lidia.
50 — Fers, William, Lillian, Klymuk, Irena, Krochmalnyckyj, Roman, Barbara, Schwartz, Anne, P., Welsh, Anne, Vartelas, Tekla, Peter, Vaugnam, Willian, Helen, Maslanka Walter, Josephine, Reinhauzens, Eugene.
40 — Pocalujko, Ihor, Halyna.
30 — Belej, Myroslawa.
25 — Boreckyj, Mykola, Dorothy, Dmyterko, Frances, Farat, William in memory of father and mother-in-law Daniel and Mary Nebor, Fonseca, Susan, Goletz, Peter, Kenniston, Robert and Mary, Kenniston, Deborah, Kyc, Leonard and Geraldin, Lewandowski, Stanley, Lipcan, Anna, Michael.
25 — Mr. and Mrs. Club, Pluskwik, Michael, Bessie, Rawlick, Mary, Stegina, Michael, Mary, Jakimovich, Walter, Catherine.
20 — Nankee, Frances, Nuzzo, D., Owad, Stanyslawa, Swartwout, Larissa, Lance, Danylo, Luba
15 — Doheny, Hazel E.
10 — Dolishny, Gina, Donadio, William, Pauline, Huzar, John, Iwanczuk, Joseph, Margaret, Lodynsky, I. Iwan, Nagorski, John, Olha, Pocalujko, Ihor, Halyna, Shalagan, Charles, Stella, Strachan, Katherine, John, Zibluk, James, Sophie, Czerny, Vera, Iwaniw, Bohdan, Mil'a, Lawrowycz, Orysia
5 — Baumgartner, Petronella
2 — Lyga, Sophia.

Екзекутива Народного Фонду Допомоги Україні складає всім жертводавцям щиру подяку.

ЛИСТА Ч. 8

Список жертводавців на Народний Фонд Допомоги Україні (Фонди Руху і Допомоги Дітям Чорнобиля) з Норт Порту, Фльорида, і околиці по день 10 квітня 1990 р

2 000 — Осередок Св. Андрія в Н. Порт, Д-р Мороз Роман і Ольга
1 500 — Суспільна Служба при Ос. Св. Андрія, Д-р Король Володимир і Галина
1 000 — Бэлендюк Михайло і Ліда Бурачинський, Богдан і Мирослава Ващинський, Богдан і Неоніля Вертипорох, Юлія Гарасимів, Степан і Кляра Іваницький, Роман і Лена Іванів, Йосиф і Анна Лучканич, Іван і Ксеня Мандрусяк, Надя, Модрицький Мирослав, Д-р Наболотний, Михайло і Д-р Тамара Наливайко, Євген і Мирослава, Пантелюк, Йосиф і Галина Пастернак, Юрій і Ольга Поритко, Роман і Галина Різник Володимир і Павлина Савицька, Марія і Юрій Саленко Всеволод, Серна Осип і Марія, Д-р Стецьків Євген і Ніля.
500 — Барабаш Тарас і Меланія, Барусевич Соня, Беца Павло і Фені, Букачевський Ярослав і Ярослава, Дейчаківський Богдан і Марія, Граб Омелян і Марія, Кобзяр Ольга, Козак Богдан і Ольга, Козак Зенон і Ліда, Куриляк Михайло і Анна, Кузьма Мирон і Марія, Мартюк Сильвестер і Марія, Мерещак Володимир і Анастазія, Маріяні Ралф і Анна, Петрина Женя, Повх Міра, Похмурський Богдан, Павличко Іван і Галина, Романишин Роман і Леся, Д-р Сениця Павло і Меланія, Стефанишин Марія, Тарапацький Михайло і Оксана, Тащук Іван і Юлія, о. мит. Форостій Теодор і Анна, Черняк Адріян і Ніна, Чорній Семен і Марія, Шраменко Роман і Галина.
300 — Д-р Савчин Євген і Зеня.
250 — Висоцький Богдан і Ірена, Гавриляк Іван і Іванна, Косар Леся, Павлів Микола і Ольга, Татарко Юрій.
200 — Аренд Наталія, Сокольський Роман і Анна, Філяс Володимир і Марія.
150 — Ламницький Володимир і Дарія.
100 — Біляк Володимир і Ярослава, Гринків Єліфан, Давидович Василь, Кобрин Микола і Любов, Костишин Ярослав, Кусіо Анна, Медяник Іван, Мартинів Галина, Питляр Орест, Тесарович Ярослав і Марія, Д-р Ткачук, Богдан, о. Д-р Тилявський Іван, Турчин Марія, Турула Павло і Олена, Угера Нестор, Филипович Євген і Ольга, Химинець Юліян і Марія.
50 — Лотоцький Іван, Підгородецький Петро, Поритко Деміян, Тураш Єфрем, Яськів Роман.
125 — Поминки п. Томашівської.

Список жертводавців із Баффало і околиці по день 5 квітня 1990 року.

$1000 — Ukrainian Orthodox Church - Bingo, Mrs. Irene Lawriwsky, Dr. & Mrs. Semen Doroszczak, Mr. & Mrs. Mychajlo Saldyt and daughter Ivanna, Mr. & Mrs. Kornel Dziuba.
500 — Mr. Jaroslaw Pryshlak, Mr. & Mrs. Wolodymyr Pobywaljo, Drs. Theodor and Alexandra Prawak, Mrs. Maria Iskalo, Mr. & Mrs. Bohdan Pashkowsky, Mrs. Stefania Pryshlak.
250 — Mr. Fedir Iskalo.
200 — Mr. & Mrs. Peter Bidnyj, Mr. Jaroslaw Perejma, Mrs. Neonila Sajkewicz, Mrs. Bohdanna Topolnyckyj, Mr. & Mrs. Zenon Bodnarskyj, Mr. and Mrs. Mychajlo Kocaj, Mr. and Mrs. William Burda.
150 — Mr. & Mrs. Onufrij Biloholowskyj.
100 — Ukrainian American Veteran, Post 23-Buffalo, Mr. & Mrs. John Riszko, Mr. & Mrs. Maksym Petruczok, Mr. & Mrs. Mykola Paslawskyj, Hoculske Towarystwo-Buffalo, Mr. & Mrs. Andrij Opanashuk, Mr. Iwan Nestorenko, Mr. & Mrs. Andrij Diakun, Mr. & Mrs. Peter Kowalyk, Mrs. Myrtle Makohon, Mr. & Mrs. Mykola Shwec, Mr. Mykola Skrobala, Mr. & Mrs. Dmytro Mackiw, Mrs. Oksana Bereznyckyj, Mr. & Mrs. Dozio Pryshlak, Mr. & Mrs. Andrij & Tymish Pryshlak, Mr. & Mrs. Eugene Oleksy, Mr. & Mrs. Zenowij Senyk, Mr. & Mrs. Zenon Deputat, Mr. Roman Bodnarskyj, Mrs. Oksana Chutko, Mr. & Mrs. Josef Bednarskyj.
80 — Mr. & Mrs. Iwan Kaczmaryk
75 — Mr. & Mrs. Bohdan Bejger
70 — Mr. Crol Mellentine
60 — Mrs. Stefania Bojko
50 — Mr. Walter Tupyckyj, Mr. & Mrs. Mychajlo Rizun, Mr. Hryhorij Oleksij, Mr. & Mrs. Marian Boraczok, Mr. Mychajlo Hanyckyj, Mrs. Maria Gerega, Mrs. Slawa Grega-Long and Mrs. Lesia Grega, Mr. & Mrs. Zenon Konowka, Mr. & Mrs. Alex Iwaszczenko, Mr. Wolodymyr Muzyczka, Mr. & Mrs. Mykola Nelepa, Mr. & Mrs. Mychajlo Kurlak, Mr. & Mrs. Jaroslaw Slobodynskyj, Mr. Mykola Shwec, Mr. & Mrs. Fedir Nalywajko, Mrs. Luba Ciolko, Mr. Michael & Alice A. Ortynskyj, Mr. Wasyl Melnyk
40 — Mr. Semen Zownir, Rev. Wolodymyr Chuhaj, Mrs. Olena Tutiunnyk.
35 — Mr. & Mrs. Mykola Shwec, Family of Mr. & Mrs. Mychajlo Saldyt
30 — Mr. Iwan Stecenko, Mr. & Mrs. Joseph Hanypsiak
25 — Mr. Myroslaw Zankiw, Mrs. Julia Bidnyj, Mr. & Mrs. Mychajlo Moczerniak, Mrs. Maria Matuc, Mr. & Mrs. Bohdan Dusaniwskyj, Mr. & Mrs. Iwan Woroniak, Mr. & Mrs. T. Pystryak, Mrs. Oresta Pereyma.
20 — Mr. Fedir Honchar, Mr. Alex Kulyk, Mrs. Irena Chodan, Mr. Jakiw Solop.
15 — Mr. Mykola Prychodko.
10 — Mrs. Olena Chomyn, Mr. Andrij Bulba, Mr. & Mrs. Mychajlo Ortynskyj, Mrs. Maria Pankiw.

ЛИСТА Ч. 9

Списки жертводавців на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля — Самопоміч Нюарк — від 1 березня до 31 травня 1990 р

$106 — Ukrainian American Association-Fla.
100 — Zenowia Worobec.
50 — Memory of Hladky/Ciapka, Peter Lishinsky.
45 — American Electric Power in Memory of Wolodymyr Kolcio.
25 — G. Yancolowitz, 27th District, Corn. Tyrian Lodge, Mary Hladky.
10 — A. & J. Slinko, Howard Ziegler, Juliana Slinko.
5 — Nathan Mark.

Sent by Ukrainian Catholic Church of Assumption - Perth Amboy

$625 — Children of Ukrainian Catholic School.
100 — Ukrainian Senior Citizen, Choir Boyan, Ukrainian American Veterans, St. Ann Society, Bread Baking Ladies, Maria, Mary, Irene and Anna Stepas.
90 — Myron Strilka.
50 — Eugene and Natalia Naumenko, Vladymir Szewczyk, Hladycz, Mary Konyk, Bohdan and Marion Woloshyn, Fr. Roman Dubitsky, Yaroslaw Tymkiw, Roman and Irene Ambrozewych.
40 — Olha and Stephen Parubchak.
35 — Charles and Francis Stek.
25 — Helen Sarik, Anastasia Kowaluk, M/M Mike Kohut, Stephen Kuzmak, Phillis Kurecinski, Roman and Kathy Ambrozewych.
20 — Wasyl and Helen Chaban, John and Rose Rudniak, Mykola Lyszyk, Dorothy and Joe Fontana, S. Melnyk, Mike, Melanie and Anna Lawrence, M/M H. Tulys, Ulana and Anatole Wowk, Mary and Maryann Makar, Wasylyna Onulak, Steve Fedynyshyn.
15 — Barbara Walsh.
10 — Peter Baralecki, Eva Rylyk, Joseph Dwulit, Deacon M. Waak, Kornylo Halushka, John and Cathryn Hoyda, Petro Stachiw, Mike and Helen Boyko, K. Fedynyshyn, Mary Fedynyshyn, M/M M. Michalski, John and Helen Ilek, Rose Elisko, Charles Kibala, George Trosky.
5 — Steve and Florence Bobick, John J., Anna Marciniak, Sofie Turk, Wasyl Matkowski, Anna Dzubaty, Rose Romanetz, Ann Balog.

Children of Chornobyl Relief Fund-Greater New Haven Committee.

$643.90 — Conception Society.
220 — Lala Boyko.
100 — Bohdan Boyko, Kuc Olexander, Kuc Kateryna, Daniels C. John, Kootz Kevin, Markiw Bohdan and Hala, Kurylo A. Pauline, Horushak Anthony, Krechoweckyj Kornel and Savi, Lawlor Michael-State Representative.
50 — Skelly R. Avelyn, Myketey Oleh and Nadia, Kuc Roman and Robin.
30 — Nuzzo Mario and Irene.
25 — Langer Stuart and Nancy, Mackiw Olga, Kisil Mary, Nagorski Olga and John.
20 — Kozlupa Ewhen and Lida.
15 — Palkovich Fred and Janis, Bojczuk Petro.

In memory of Dr. Gregory Burbela.

$1000 — Reardon Thomas and Anna Hezzey.
500 — Roman and Mary Hezzey
100 — Christine Hezzey.

Списки жертводавців на Фонд Руху. Самопоміч Нюарк від 1 квітня до 31 травня 1990 р.

$200 — Bohdan and Oksana Kuzyszyn.
100 — Wasyl Woronka, Michael and Em. Ciapka, O. & M. Tarnawsky.
50 — P. & V. Scheoel, Wasyl Woronka.

Rukh — Greater New Haven Committee.

$1000 — Antonyshyn Bohdan and Maria, Jachnycky Joseph and Slava.
800 — Kuiczycky Ewstachij and Maria.
500 — Ficalowycz Lida.
200 — Romaniuk Roman and Maria, Lodynsky Paula and John.
127 — Rev. Golemba Roman.
100 — Paluha Pawlo and Paraska, Huzyk Roman and Wasylyna, Duchnowskyj Mykola and Olha, Kulczyckyi Adriana, Kuc Marta and John, Lawrowycz Orysia, Zinycz Wolodymyr and Ulana, Choma Platon and Halyna, Czudowsky Leonid and Valentyna, Lisewycz Halyna, Struk Petro, Trojan Myroslaw and Nadia.
60 — Petrunchak Iwan.
50 — Danylo Luba, Goletz Petro.
30 — Docknewich S. Martin, Chuda Anna.
25 — Brezicki Rudy, Muzyka Mary.
20 — Ficzka Sydorko and Ewhenia, Donknevich Anna, Lewandowski Stanley.
10 — Hunenko Maria.

Список жертводавців на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля за час від 28 жовтня 1989 до 30 квітня 1990 р. — Парма, Огайо.

$1000 — Kashubynska Irena.
750 — Trotch Philip and Tatiana.
500 — Kuzmyn Jar (in memory), Kaczala Suz and Rosty.
200 — Mychnowsky Myroslaw.
120 — Kramarczuk, P. & P.
100 — Macio Mychajlo, Pidhirnyj Iwan, Terkala Joseph, Stasiuk Alex, Trotch Mike, Lawriw Wasyl, Klek Iwan and A., Ponomarenko Iwan, Zyga Maria and John, Rosul Joseph, Balahutrak Stefania, Rakowsky Christina, Shevchuk Stefania, Wasylyshyn Mychajlo and Maria, UNA-Branch Jeziersky Terrenty.
85 — Ukrainian Social Service.
50 — Storozynsky W. & D., Slipec Iwan, Lahola Peter, Kurdiaka D. & A., Babenko Antin, Slobodian Anna, Leszczuk K. & A., Rosul John, Rosul Orysia and John, Melnyk Wasyl.
30 — Krawac W.
25 — Pawluk Iwan.
20 — Stadnyk Iwan, Dubchak O., Bodnaruk R.

Збірка на Фонд РУХ-у переведена під час виступу Олеся Бердника в Лос Анджелесі дня 15 жовтня 1989 р.

250 — о. С. і Н. Галлик
по 100 — Г. Проданюк, П. і М. Білий, Д-р О. Снилик.
60 — М. і Н. Новак.
55 — В. і А. Корінь.
по 50 — Л. і З. Осадца, О. Ґац, З. і В. Захарієсевич, Б. і В. Стус, І. і І. Лесик, С. і Х. Шмотолоха, Т. і О. Козбур, род. Долинюк, Т. Стасюк, В. і Л. Палашевський, Ю. і А. Вибачинський, О. Баранецька, І. Борзенко, О. і С. Порайко, о. А. Лімонченко, О. Дмитрів, В. Каштанюк, І. Тимків.
по 25 І. і П. Певелко, Л. Кескі, О. і М. Шенкірик, Е. Окрушко, А. і А. Рівний, П. Марцінів, А. Зазуляк.
по 20 — Л. Тустанівська, Б. і З. Вжесневський, род. Старостенко, М. і І. Когут, П. Бучинський, Я. і О. Сарапук, П. Ришко, Й. Барнич, С. Вілк, П. і Л. Захарчук, І. і Ю. Ляшко, І. Балабан, І. і І. Дутка, А. і О. Муць.
15 — М. Семенець.
12 — родина Цап
по 10 — І. Сокира, П. Боян, М. Зубач, М. Чужак, І. Белан, І. Демків, І. Макара, Б. Бучинський, І. Сірський, М. Стадник, Б. Іванків, А. Валюх, І. Яременко, О. Старів, В. Божик, І. Ткаченко, В. і О. Бойко, П. Балей, А. Линн, В. Макух.
по 5 — М. Куштик, І. Костів, Е. Горбата, д-р М. Полотнянка, І. Мельник, М. Довгенко, С. Овечко, М. Попович, В. Бойко, А. Терлецька, І. Макух, А. Макух, М. і В. Кравець.
9 — без прізвищ.

Управа Народного Фонду Допомоги Україні складає всім жертводавцям щиру подяку.

Стоїмо...

(Закінчення зі стор. 1)

до комітетів і комітетів до цих рад, де переважають патріоти. Є випадки, коли громадянами УНР стають голови виконавчих комітетів рад.

— А Ваше ставлення до Демократичного бльоку?

— Сьогодні ведемо реєстрацію громадян УНР, яких ми досі записали близько 250 тисяч. Коли зберемо відповідну кількість, тоді скличено Національний Конґрес, який проголосить самостійність України. Тепер ми ведемо процес зближення з патріотичними силами в Демократичному Бльоці і розглядаємо, що в недалекому майбутньому можливим буде створення спільного національно-визвольного фронту. Орієнтуємося на патріотичні сили, такі як члени Української Республіканської Партії, а не на т.зв. Демократичну плятформу КПУ, тому що з КПСС цей фронт творити не будемо.

— Чи Міжпартійна Ансамблея іде шляхом подібних національних формувань в Естонії та Латвії?

— Не зовсім так. Балтійські народи зразу йшли шляхом творення громадянських комітетів, складання національних конґресів, але вони не зачіпали військового аспекту. Сьогодні ж бачимо, що вони, проголосивши незалежність, не можуть її досягти. Нічим їм закрити кордони. Ми розуміємо, що вихід України зі складу СССР означає розвал імперії, і, самозрозуміло, що Москва вживатиме проти нас жорстокіших санкцій (ніж в стосунку до балтійців). Тому й ми домагаємося створення збройних сил. Демократичний Бльок домагається у Верховній Раді СССР утворення міністерства оборони. Ми підтримуємо формування республіканських збройних сил, як етапу до остаточного вирішення нашої проблеми.

— Чи громадянство УНР обмежується національною приналежністю?

— Ні. Ми діємо на основі закону про громадянство УНР з 2-го березня 1918 року, де за всіми мешканцями України закріплено право стати її громадянами. Там встановлено строк 3-ох років перебування на території України. Ми не стосуємо навіть цього обмеження. Хочемо також, щоб в громадяни УНР записувалися українці з діяспори. Це також одна з цілей мого перебування в ЗСА.

— Яка програма Української Національної Партії?

— Програма нашої партії державницька. Її кінцевою метою є відновлення УНР. Вона обмежується етапами державного відродження і не зачіпає соціяльні, економічні, релігійні та інші аспекти. Виходимо з того, що одна партія неспроможна охопити весь спектр проблем, настільки глибоко занепала Україна. Наша партія виходить з цього, що доцільним є існування багатьох партій, які брали б на себе якийсь аспект проблем. І ми взяли на себе суто державницькі завдання. Творення державних структру.

— Як чисельна ваша партія?

— Під сучасну пору вона нараховує 100 членів і кандидатів. Ми виходимо з того, що Україна надалі знаходиться в колоніяльному стані. Тому теж кожна численніша партія, більш як з 1,000 членів неминуче мусила б прийти до компромісів з комуністичною владою. На сесії Великої Ради Руху в Хусті 24-25-го березня я був висловив думку, що Комуністичну партію за скоєні проти народу злочини треба віддати під суд міжнародного трибуналу. Так як це сталося з гітлерівською партією після Другої світової війни. Ми на компроміси не хочемо йти. До партії можуть належати лише ті люди, які активно займаються патріотичною роботою, хоч не конечно в рамках партії.

Видаємо два офіціози: „Бюлетень" та „Вісник".

У СВОЇХ МЕМУАРАХ, п.з. „Тепер ви знаєте", що вийшли з друку минулого тижня, Кітті Дукакіс розповідає, що поборюючи стан пригноблення, пов'язаний з її алькоголізмом, вона дійшла до того, що пила рідину для полоскання рота, лак для нігтів, косметичну рідину, що вживається після голення, та екстрат ванілії. „Останнього разу, пише 53-річна дружина губернатора Майка Дукакіса, — я проковтнула водяний пил для волосся". Після цього випадку, вона вирішила звернутися за допомогою в клініку в Алабамі. Кітті Дукакіс, яка вживала алькогольні напитки, розповідає у своїх спогадах, що під час безуспішної кампанії в 1986 році, коли її чоловік кандидував на президента ЗСА від Демократичної партії, вона зменшила вживання алькоголю до одної великої чарки водки денно. Два дні після того, як Майк Дукакіс програв у виборах, вона почала знову пити, бо, як пояснює, „не могла знести порожнечі, яку я відчувала". Пані К. Дукакіс, що написала цю книжку з письменницею Джейн Сковелл, признається, що не вважає, що вона цілком вилікувалась, але знайшла полегшу своєї проблеми.

У звіті пожертв Т-ва Свята Софія на Патріярший Фонд — Денвер надруковано у Свободі з 17-го серпня 1990 р. ч. 157 ініціялами імена родини Стебельських, а треба: Іван і Софія Стебельські.

Просимо вибачення за цей недогляд.

Відділ Українського Патріярхального Т-ва в Денвер, Ко.

УКРАЇНА ПРОБУДЖУЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Враження...

(Закінчення зі стор. 2)

виставці глядачі мали змогу оглянути її цікаві картини, до яких зараховуємо „Закуток старої Женеви" (ґваш), що, на нашу думку, є доброю спробою зрозуміти й опанувати зв'язки лінії та об'єму. Її лінії суворі, а об'єм масивний. Будівлі нагадують часи Кальвіна в Женеві. Малюнок „Закарпатська церковця" (акварeля) наскрізь типовий — це візія мистця, в якій проявляється і туга і мрія, бож малярка ніколи не бачила справжньої Закарпатської церковці. Техніка її акварелі дуже своєрідна, зокрема в розв'язанні складних мистецьких питань. Цікаво змальовані також і її „Квіти" (пастель і ґваш). Вони свідчать про простоту в підході, вірність та закоханість в природу. Свіжість, що віє від малюнка — це свідчення артизму молодої Лади. До цієї категорії належить і „Весна в гірській долині". Вишукана течія лінії поєднана тут з чіткістю форми. Лада Нижанківська народилася у Женеві, там і вчилася в Мистецькій Академії, але в своїй творчості залишається українським мистцем душею і серцем.



Під час відкриття виставки. Стоять (зліва): д-р Ганс Йоахім Гертель, Володимир Жила, Христина Кишакевич-Качалуба, швайцарський консул Валтер Зіммен, Лада Нижанківська, Зоя Лісовська, мгр Марія Шуфлят-Цюцюра, ректор УВУ проф. Теодор Богдан Цюцюра.

На виставці можна було оглянути три праці „Долина ферре", „Перевал св. Бернарда" і „Льодовик Трієсту" маляра Зіновія Онишкевича, який живе і працює в Америці, але, почавши з 1975 року кожного літа постійно приїжджає до Швайцарії на мистецький „відпочинок". Він присвятився в основному природі, яку любить і вбожає. Настрій його погідний, застосувані ним засоби відточені, а елементи його мистецтва завершені. Зіновій Онишкевич уродженець Львова, вчився в Національній Академії Мистецтв у Ню Йорку, згодом став стипендіятом і абсольвентом Інституту Пратта.

Згадав я усіх мистців учасників виставки, але не всі їхні твори.

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

була конче потрібна. Форум повинен був стати водночас місцем своєрідного залучення до спільного життя діяспори українських громад Сердньо-Східньої Европи, з держав, де нещодавно повалено комунізм. Як підкреслювалось у словах представників ОУП — їхнім бажанням було провести підготовчу зустріч до конґресу української діяспори, що його запляновано відбути у 1991 році.

Білобірський форум мав доволі врочистий характер, що не пошкодило його ділових вартостей. З одного боку присутність багатьох найвизначніших представників демократичного руху з України, керівництва СКВУ, інших діяспорних оргнізацій, створили відповідні умови для названня цієї зустрічі справді небуденним фактом а з другого — відкриття незнаних досі можливостей контактів, обміну думок і досвіду, врешті взаємної допомоги зумовили конечність конкретизації розмов. Доволі багато уваги цій події присвятили польські засоби масової інформації. Вона викликала певне зацікавлення й в польських політичних колах.

Форум почався у суботу, 18-го серпня, від бенкету в приміщеннях польського сойму. Тут господарем виступали ОУП та Володимир Мокрий, посол-українець. На бенкеті були присутні представники польської влади: віцемаршалек сенату Анджей Вєльовейський, міністер Яцек Куронь, віцеміністер Стефан Старчевський. Два перші забрали голос, висловлюючи вдоволення з факту проведення форуму саме в Польщі, наголошуючи на потребі нормалізації польсько-українських стосунків. Промовляли також Ю. Шимко, І. Драч, В. Мокрий, та Ю. Рейт, який привітав учасників і гостей форуму, дякуючи за приїзд, пояснюючи мету і завдання форуму.

Наступного дня, у неділю, 19-го серпня, учасники форуму переїхали до Білого Бору, невеликого містечка на півночі Польщі з українською школою, для якої гуртожиток будувався пожертвами українців, з практично всієї діяспори, а також України.

Наради форуму розпочалися у понеділок пленарним засіданням, темою якого було питання „Україна і діяспора, дійсність і перспектива". Тут виступили м.ін. Ю. Шимко, М. Горинь О. Соколик, Ю. Рейт. Згодом, учасники поділилися на проблемні комісії: інформаційно-журналістичну, економічних питань, наукову та жіночого руху. Наради в комісіях проходили в понеділок по полудні і продовжувалися у вівторок перед обідом.

По полудні, цього ж дня, поновлено пленарне засідання, на якому представлено результати нарад у комісіях, прийнято документи форуму, висловлено думки про потребу продовжувати такого роду наради. Основним документом форуму схвалено „Звернення до українців світу", в якому підсумовано триденні дискусії, намічено програму діяльности на майбутнє.

Прийнято документ „Про ролю українських підприємців і професіоналістів у формуванні нових економічних процесів на Україні", в якому ствержено, що „враховуючи те, що українська діяспора має розвинену структуру громадських організацій, об'єднаних у СКВУ, форум звертається до Секретаріяту Руху з пропозицією утворити відповідну інформаційну структуру в Україні". Між діяспорою і Україною повинен вестися обмін досвідом, економічною та правовою інформацією, повинні створитися умови для співпраці, які включатимуть створення системи правових і економічних ґарантій вільного підприємства в Україні, створення спільних та власних підприємств, підготовку спеціялістів, навчання іноземних мов. Вирішено у 1991 році скликати в Україні світовий конґрес українських підприємців і професіоналістів.

У документі про засоби масової інформації ствердженo, що в критичному моменті для встановлення української самостійности особливу ролю відіграють саме преса, радіо, телебачення. У сьогоднішніх обставинах велике значення має вільне слово, тому теж форум схвалив такі постанови: ліквідація політичної і економічної монополії в засобах масової інформації й створення вільної, демократичної преси. З цією метою рішено покликати до життя Світову Асоціяцію Українських Журналістів, створено організаційний комітет для проведення установчої конференції Асоціяції, яку плянується провести у Львові у недалекому майбутньому.

Учасники форуму звернулися до американського Конгресу, голови Ради Міжнародних Радіопередач та президента Радіо „Свобода" у справі збільшення годин українських програм цього радіо, зміцнити їхню потужність, вислати постійних кореспондентів в Україну.

У понеділок увечері з художньою програмою для учасників форуму виступив ансамбль „Жайвір" зі Львова та кабаре Оробця і Винничука також з міста Лева.

Форум можна оцінити як вдалий і потрібний захід. Зібралося доволі представницьке ґроно людей, які мали можливість обмінятися поглядами на тему співіснування України і діяспори в нових обставинах відродження України. Прикро, що в наслідок різного роду неполадок, репрезентація діяспори з ЗСА і Канади була дуже мала. Брак інформацій, спізнені повідомлення спричинили відсутність багатьох людей і організацій, голос яких вніс би істотне доповнення до праці форуму і підніс би його значення і престиж. Здається, що західня діяспора, покликані для керування її справами люди, не відчули значення такої зустрічі й часу, який невпинно пливе і примушує діяти швидкими темпами. Віриться, що наступним разом до подібного роду недотягнень не допуститься.

Ростислав Братунь...

(Закінчення зі стор. 2)

зерно нового тоталіризму, говориться про якусь „місію" українського народу, висувається расові теорії. В тому відношенні повинен бути саме позитивний вплив діяспори, яка живе в іншому світі, в суспільстві, де людина завжди може висловлювати вільно свої думки.

Коли мова про економічні питання, треба використати ваш досвід у веденні підприємств, перенести ваше знання в організації кредитівок на терен України. Ми зараз займаємося створенням асоціяції незалежної економіки, розробляємо відповідні пляни. Наші юристи-економісти працюють над плянами створення вільної економічної зони. Поки в нас не буде вільних підприємств, не буде поступу. Треба засновувати спільні корпорації, робити інвестиції у виробничі підприємства. Без вкладу закордонного капіталу проґресу не буде. В плянах економічної допомоги діяспори потрібно розраховувати не на безпосередній зиск, а на довшу мету. На початках про зиск говорити важко. За кілька років і в нас зміниться.

Важливі також культурні зв'язки. Нам конечно мати програму культурного обміну, популяризації нашого мистецтва, створення культурних центрів України у великих містах світу. Тут прямо безмежний край діяльности, який важко й охопити. Нам конечно буде допомоги діяспори не лише тепер, але і на далеку мету. А основне, це духове єднання України з діяспорою. Щоб Україна була матір'ю усіх українців, як найвища, неперехідна, духовна і матеріяльна цінність.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ СОВЄТСЬКЕ пресове агентство ТАСС, головний редактор журналу „Новоє Время" Віталій Ігнатенко призначений помічником президента СССР і керівником пресової служби президента. Очікують, що найближчим часом В. Ігнатенко проведе свій перший бріфінґ.

У СВОЇЙ ЗАМІСЬКІЙ резиденції Кастель Гандольфо Папа Іван Павло II прийняв Леха Валенсу. Це вже п'ята зустріч голови Католицької Церкви з керівником „Солідарности". Під час сніданку в папській резиденції, на якому був присутній також єпископ Ґданська Тадеуш Гоцловський, Л. Валенса обрисував життя нової демократичної Польщі. Папа закликав поляків боротися „з моральною вседозволеністю", вказав, що для досягнення цієї мети сприяло б вивчення релігії в школах.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНЦІВ СВІТУ

Ми, учасники Першого Світового Форуму Української Діяспори зібралися на безпрецедентну в нашій історії зустріч, яка поєднала у неподільне ціле українців з нашої спільної Батьківщини та багатьох країн світу.

Україна і діяспора, дійсність і перспектива — у цій площині, у площині революційних змін у середньо-східній Европі та перших кроках до державної незалежности України проходили наші наради на пленарних засіданнях та робочих секціях.

У висліді тих нарад узгіднено, що об'єднанням дій демократичних сил в Україні та української діяспори є можливим створити ґарантії для досягнення багатовікової мети нашої нації — відновлення самостійної соборної держави.

Однією з найважливіших проблем сучасної України є відбудова її економічного потенціялу та подолання екологічної кризи. Вирішено творити в Україні такі господарські структури, котрі відповідали б вільноринковим структурам західніх країн. Українська діяспора системи СКВУ має бути допоміжним чинником у цій відбудові — подаванням економічної інформації, вишколом фахівців окремих галузей і залученням чужоземних підприємств для розбудови господарства України. Все це можливо здійснити при умові упорядкування законодавства України в ділянках банківництва, власної конвертивної системи та рівноправности всіх форм власности.

В ділянці науковій делеґати форуму виробили концепцію інтеґрації української науки — об'єднання всіх наукових сил у єдиний науково-дослідницький процес для розв'язання актуальних питань побудови української державности та збагачення українознавства.

Представниці жіночих організацій домовилися про співпрацю у справі виховання молодого покоління на традиціях української етнопедагогіки, у справі плекання духовного й фізичного здоров'я нації.

Задля згуртування українських журналістських демократичних сил та налагодження оперативної інформаційної мережі учасники форуму ухвалили провести незабаром у Львові установчий з'їзд Світової Асоціяції Українських Журналістів (САУЖ).

Ми, учасники форуму, звертаємося до всіх українців в Україні й поза межами України, із братнім закликом возз'єднанати наші зусилля в цю надзвичайну історичну мить, аби вповні використати усі важливі об'єктивні умови — порвати імперські пута і відбудувати вільну демократичну українську державу.

Перший Світовий Форум Української Діяспори

Білий Бір, 21-го серпня 1990 року.

ДО ЖІНОК УКРАЇНИ

У результаті колонізаторської імперської політики Україна опинилася не лише в політичній, економічній, господарській та духовній кризі, а й на грані національного ґеноциду. А тому ми, жінки-делеґати І-го Світового Форуму Української Діяспори, звертаємося до вас, матері, сестри, дружини.

Прищеплюймо нашим дітям любов до України, до рідної Церкви, мови й пісні. Відроджуймо, зберігаймо наші традиції, культурну та історичну спадщину. Виховуймо в них почуття національної гордости та самопошани.

Жінки-учителі та вихователі!

Будьмо ініціяторами вивчення рідної мови, літератури. Заповнюймо білі плями нашої історії. Створюймо національні школи високого новітнього рівня. Виховуймо свідомих, гідних громадян майбутньої України, здатних обстоювати інтереси та права свого народу.

Працівниці українських установ, організацій, засобів масової інформації!

Керуймося у своїй праці християнською вірою, високою мораллю, повсякчасно сприяймо та допомагаймо в освіті та вихованні здорового духовного й фізичного молодого покоління!

Організуймо на вигідній для України і діяспори території спільні виховно-відпочинкові табори для наших дітей та юнацтва.

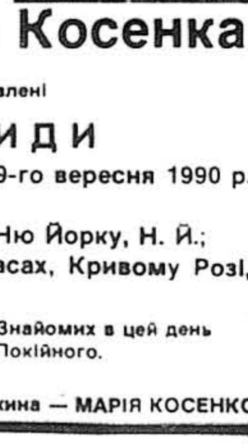
Українські жінки!

Організуймо свої жіночі товариства, активізуймо свою працю на благо нашої Вітчизни!

Делеґати від жіночих організацій на Першому Світовому Форумі Української Діяспори

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД 170 членами Палати Репрезентантів і Сенату у вівторок, 29-го серпня, президент Джордж Буш заявив, що Ірак заплатить велику ціну за окупацію Кувайту і навіть більшу ціну за розширення конфлікту. „Хай ніхто за кордоном не сумнівається в нашій єдності і в нашій силі". Президент поінформував про рішення продати Савдійській Арабії нову зброю майже на три більйони долярів, в тому числі 24 літаки-винищувачі Ф-15 і 150 танків М-60, 15,000 протитанкової амуніції і 200 протилетунських ракет типу Стінґер. Коментуючи виступи Президента, законодавці висловили повне довір'я і підтримку Президентові та його стратегії. Але деякі законодавці вважають, що багаті альянти Америки, які не висилають свої військові сили в цей обшир, як, наприклад, Японія і Німеччина, повинні взяти на себе частину військових видатків. Кошти цієї військової операції в Савдійській Арабії, повідомив Президент, виноситимуть в кінці вересня 2.5 більйона долярів.

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МОГО МУЖА



професора

Константина Косенка

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., 9-го вересня 1990 р. о год. 11-ій рано;
в церкві св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.;
в церквах в Харкові, Черкасах, Кривому Розі, Києві й у Франції.

Прошу всіх Рідних, Друзів та Знайомих в цей день молитись за душу Покійного.

В глибокому горі

дружина — МАРІЯ КОСЕНКО

ЗГІДНО З ДАВНЬОЮ традицією, в Норвегії газети в неділю не виходили. 26-го серпня, вперше після 1919 року вийшло недільне число газети „Дагбладет", що поклало кінець більш як 70-річній традиції. До 1919 року газета виходила сім днів на тиждень. Але потім в силу ввійшли закони, які враховували інтереси друкарів, релігія яких забороняє працювати в суботи. Лише недавно закони були змінені, дозволивши відновити недільні видання. Однак газети не поспішали скористати зміною у законодавстві. Газета „Дагбадет" виходить на 48 сторінках накладом 225,000 примірників.

ЛІКАРІ НАСТОЯЛИ на звільненні з в'язниці 63-літнього Ґюнтера Міттаґа, який був, за визначенням журналістів, „економічним царем" в часи Еріка Гонекера. Після скинення комуністичного режиму минулого року Ґ. Міттаґа обвинуватили в корупції і в саботуванні розвитку економіки Східньої Німеччини. У грудні Міттаґ був взятий під варту і очікував суду. Однак медична експертна комісія вирішила, що дальше перебування його за ґратами загрожує його життю. Колишній „бос" Міттаґа Гонекер також визнаний тяжко хворим. Він лікується у совєтському військовому шпиталі в Бєліце, недалеко від Берліна.

ОДНА З БЕЙРУТСЬКИХ радіостанцій повідомила, що незабаром вже буде звільнений ще один західній закладник, священик англіканської церкви Террі Вейт, викрадений у Ливані проіранськи настроєними терористами. Всього за останні п'ять місяців було звільнено п'ять закладників. Останній — ірляндський вчитель Браян Кінан — тепер проходить медичне обстеження в одному з дублінських шпиталів. Террі Вейт зник 20-го січня цього року, поїхавши на зустріч з представниками групи „Ісламський джигад", заявивши, що два інші американські закладники — Террі Андерсон і Томас Сазерленд перебувають в їх розпорядженні. На думку коментаторів, близьких до іранської амбасади в Бейруті, звільнення закладників із західньоевропейських країн — наслідок багатьох кроків, вжитих останнім часом Францією і Великобританією щодо поліпшення відносин з Іраном.

У 80-ліття д-ра І. Калиневича

У кінці серпня 1990 року д-р Іларіон Калиневич відзначає своє вісімдесятліття.

Ювілянт народився 31-го серпня 1910 року в Руді Сілецькій, повіт Кам'янка Бузька Львівської области в родині учителів. До гімназії ходив у Кам'янці Бузькій (Камінці Струмиловій), а учительський семінар закінчив дипломом в Сокалі, де брав активну участь в студентському житті. Був курінним таємного „Пласту", належав до гуртка націоналістичної молоді, співав у семінарійному хорі тощо. Не маючи доброї опінії в польської поліції, не міг дістати державної посади учителя. В 1933 році став професійним організатором Товариства „Просвіта" у Городку біля Львова. За свою просвітянську і суспільну діяльність був декілька разів заарештований і запроторений у Львівську в'язницю Бриґітки.

Вийшовши на волю, доповнив матурою свої гімназійні студії і записався на навчання в Богословській



Д-р Іларіон Калиневич

академії у Львові, де перебував аж до вибуху Другої світової війни. У листопаді 1939 року виїхав до Відня і там закінчив високу школу світової торговлі дипломом, а згодом і докторатом з економічних наук.

У Відні брав активну участь у студентському товаристві „Січ", належав до її відділу, виголошував реферати, співав у хорі під диригентурою композитора Гнатишина тощо.

В 1943 році одружився з буковинкою Донною Гаврищук і вже 1949 році переселився до ЗСА. В Америці працював спочатку, на тютюновій фармі у Норд Каролайні, відтак був сторожем у крамниці фірми „Кавфман" у Юніонтавн, Па., а потім переїхав до Клівленду, Огайо, і там працював по різних фабриках. Не маючи вдоволення із цих зайнять, І. Калиневич відкрив своє власне підприємство — продуктову крамницю в Клівленді, але вже за рік, продав крамницю і вступив у Клівлендський університет на студії бібліотечних наук, які закінчив дипломом.

Від 1960 до 1964 року завідував медичною бібліотекою стейтового шпиталя у Клівленді. В 1964 році почав працю у федеральному міністерстві сільського господарства у Вашінґтоні, де працював членом редакційної колеґії наукового журналу „Bibliography of Agriculture".

Пропрацювавши на державній службі 20 літ, 1984 році він вийшов на пенсію.

Улюбленим зайняттям ювілята є малярство, яке він студіював у вечірніх годинах, будучи ще на державній праці, в Мерилендському університеті і в Монтгомері коледж. Свої мистецькі картини він виставляє головно в околицях Вашінґтону і Балтимору. Вже понад 200 його картин розійшлись по різних домах любителів мистецтва. Іларіон є членом американських мистецьких спілок, таких мистецьких спілок, які періодично влаштовують виставки для своїх членів.

Крім цих занять І. Калиневич навчав у Вашінґтонській школі українознавства, де визначився як добрий педагог і приятель молоді.

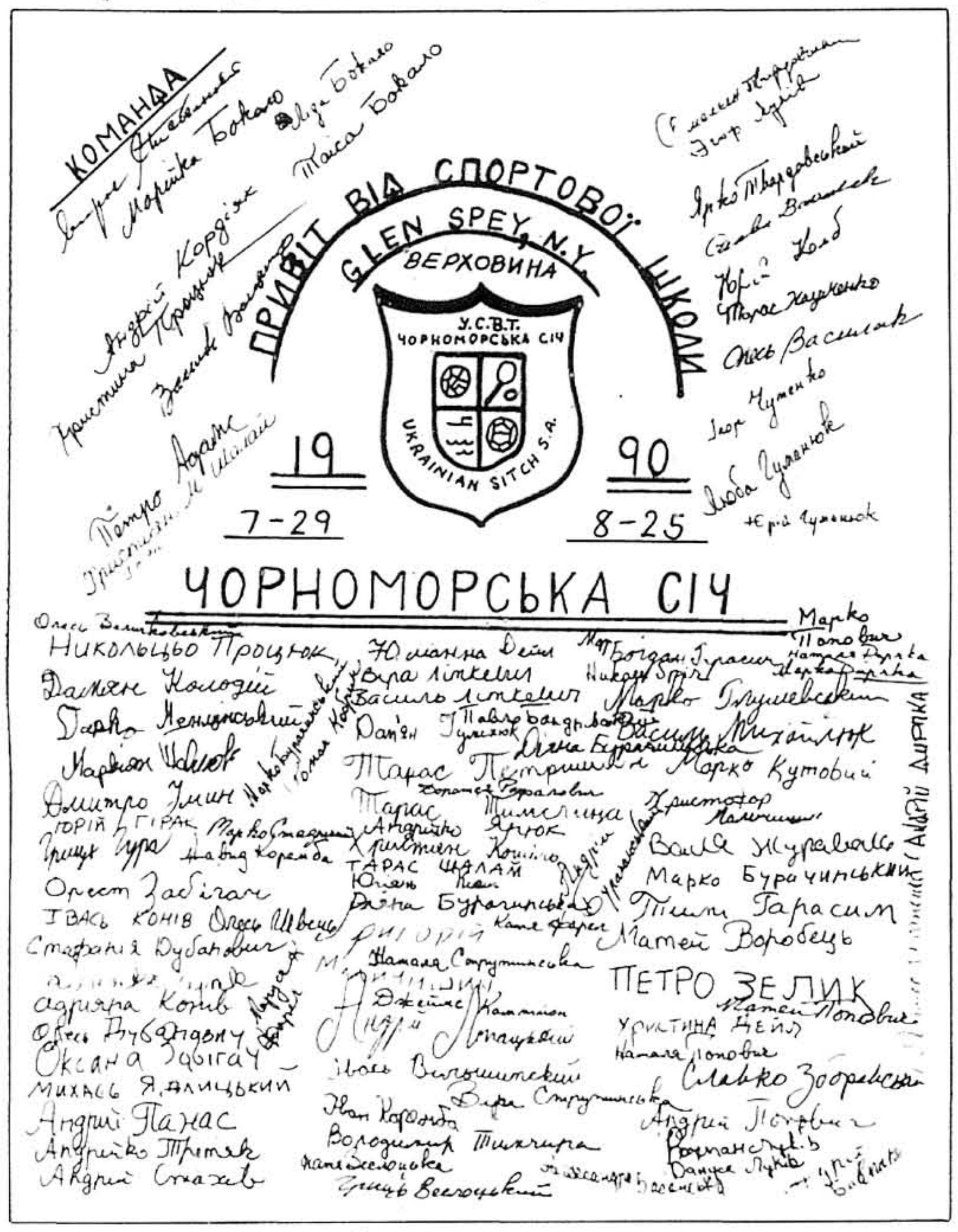
Як голова Осередку Праці НТШ у Вашінґтоні, він чимало причинився до організації крайового свята з нагоди 175-ліття з дня народження Тараса Шевченка, яке відбулося 7-го жовтня 1989 року у Вашінґтоні.

Ювілянт бере також активну участь у громадському житті не тільки столиці, але і цілої діяспори. Він є членом Вашінґтонської Групи Українських Професіоналів, асоціяції українців Вашінґтону, а крім цього є членом редколеґії збірника „Об'єднання Надбужанщини", до якого написав кілька статтей і одну наукову розвідку про історію міста Камінки Струмилової.

До важніших наукових праць ювілянта можна зарахувати: „Заснування Галицької Митрополії", 1937 рік, „Der Aussenhondel Brasiliens", 1941 р., „Die Elbe als Binnenwasserstrasse", 1943 р., „Ukrainian Museum Library in Cleveland", 1959, „Нарис історії міста Камінки Струмилової", 1946 р. Принагідно дописує і до української преси. Чимало його дописів поміщував і щоденник „Свобода".

Д-р Калиневич втішається ще здоров'ям і наснагою до праці. У день 80-літнього ювілею бажають йому колеґи ще багато років щасливого життя і корисної праці для добра українського народу.

Колеґа з-над Буга



ЗА ОСТАННІ ДВА ДНІ студенти коледжу в Ґейнсвілл, Фльорида, пережили жахливу трагедію. Протягом цих днів по-звірячому було замордовано п'ятьох студентів у гуртожитках коледжу. Серед жертв — три дівчини з університету, а двоє — молодий чоловік і жінка, студенти Санта Фе коледжу, що знаходиться також в Ґейнсвілл. Ця трагедія потрясла всіх студентів, їх батьків і адміністраторів університету. Багато студентів озброюється або залишають помешкання гуртожитків. Губернатор стейту наказав стейтовій поліції допомагати в проведенні інвестиґації. Поліція покищо повідомила тільки, що вони роблять прогрес, але відмовилась подати точні інформації.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч.Січ" — Юніон Кавнті —3:2

УСВТ „Ч. Січ" — Ґейлдон СК — 3:1

Цими двома змаганнями, що відбулися 14 і 17 серпня ц. р. на площі Фарчерс Ґров, перша футбольна дружина „Ч. Січі" закінчила черговий літній турнір, що його спонзорувала західньонімецька фірма „Гакер-Пшор".

Змагання турніру на початку проходили у двох рівнорядних підгрупах по чотири дружини в кожній. Після закінчення по дві дружини, що зайняли кращі місця, ввійшли до кінцевих розгривок за три найбільші фінансові нагороди.

Згідно з вислідами цих розгривок, ці місця зайняли відповідно: Юніон Ленцерс, Юніон Ленцерс „Б", УСВТ „Ч. Січ".

Якщо йдеться про зустріч з Юніон Кавнті, то вона мала вирішити, котрій із дружин доведеться змагатися за бронзову нагороду та зв'язану з нею фінансову суму. В цій грі „Ч. Січ" мала значну ігрову перевагу, завдяки якій Роман Гупало і Христіян Шалай двічі здобули переможні ґолі.

У фінальних змаганнях з клюбом Ґейлдон, „Січовики", особливо в першій половині показали гарну технічну й продуману гру. І цим разом влучним стрільцем ґолів виявився Роман Гупало, який знову примусив воротаря суперників двічі витягати м'яча зі своїх воріт. Рахунок 3:1 встановив Франко Даніґин. Після закінчення обидвох фінальних змагань відбулася церемонія вручення нагород. У цьому турнірі новий провідник і тренер першої дружини „Ч. Січі" випробував нових футболістів, які ввійдуть до складу на черговий футбольний сезон.

Склад в цих двох змаганнях був: М. Хамуляк, І. Лисяк, Ф. Наполі, М. Торій, М. Дворський, В. Науменко, Т. Науменко, Ф. Даніґин, Р. Гупало, Х. Шалай, Т. Бакалевський, Дж. Наполі, Гофман, О. Василак, М. Леськовський.

(от)

Вісті з України

Продовжується футбольний сезон у вищій лізі імперії. 4 і 8 серпня ц. р. українські клюби, які ще беруть участь у чемпіонаті відбули свої календарні зустрічі, в яких здобули такі висліди:

Донецький „Шахтар" переміг у себе вдома московський клюб „Торпедо" — 2:1. Переможні ґолі для Донецька здобули Щербаков і Юрченко.

Одеський „Чорноморець" відбув поїздку до Москви, де зазнав поразки з місцевим клюбом „Динамо" — 2:3. Ґолі для „Чорноморця" здобули Цимбаляр і Гецько.

Київське „Динамо" зустріло в Києві Дніпропетровське „Дніпро", з яким при участи 27,500 глядачів перемогло гостей вислідом — 2:1. Переможні ґолі для киян здобули Протасов і Цвейба. Єдиного ґоля для „Дніпра" стрілив Тищенко.

Після цих змагань вершок показника табелі ігор вищої ліґи має такий вигляд:

Клюби	Точки	Ґолі
Москва „Спартак"	20:8	29:14
Москва „Динамо"	20:10	17:12
Київ „Динамо"	19:9	20:8
Москва „Торпедо"	17:7	14:13
Дніпропетровськ „Дніпро"	17:15	18:15
Донецьк „Шахтар"	14:16	12:17

Дальші місця займають: Єреван „Арарат" (12 точок). Одеса „Чорноморець" (11), Душанбе „Памір" (10), Харків „Металіст" (10), Мінськ „Динамо" (9), Волгоград „Ротор" (6).

Не вмре, не загине

500-річчя українського козацтва, яке святкувалося на Дніпропетровщині, Запоріжжі зібрало під свої прапори післанців з усієї України. Як у давнину, селилися по паланках — так звалися колись козацькі адміністративні округи, укріплення-кошами, ставлячи намети. Як у давнину, збиралися на козацькі сходи, так і тепер нащадки славних пращурів гуртувалися, щоб не просто поговорити про сьогодення, а розкрити одне одному душу, дати змогу зазирнути у серця, відкриті для друзів. Розпочалося свято біля могили леґендарного козацького отамана Івана Сірка, а закінчилося на славній Хортиці. А відгомін покотився по всій Україні: козацька слава не вмерла, не загинула. І сьогодні підводиться, щоб об'єднати нащадків.

На святкуванні ювілею козацтва побував спеціяльний кореспондент київської „Спортивної газети", який помістив про це велике національне свято обширний репортаж, під наголовком „Переможцям — отаманські прапори".

Подаємо основніші факти з цього репортажу.

„... Регата пам'яті кошового отамана Івана Сірка була складовою частиною свята на честь 500-річчя Українського козацтва. Оргкомітет, очолюваний викладачем Дніпродзержинського політехнікуму Вадимом Бездітком, провів досить велику роботу, щоб перший млинець не був глевким... Активно підтримав ідею регати журнал „Пам'ятки України". Виробниче об'єднання „Скіф", що у Дніпродзержинську, виготовило чудові трофеї-розписані глиняні глеки. Дніпропетровський обком комсомолу профінансував змагання. 33 яхти стартували в Дніпропетровську. Їх було розбито на три групи. Перший етап — до Запоріжжя. Другий — від Запоріжжя до Олексіївської затоки Дніпра, що за Нікополем. А по дорозі з багатьох клюбів вийшли вітрильники, які супроводжували регату. От же 2 серпня в затоку прийшла справжня фльотилія... Надзвичайно хвилюючою була церемонія нагородження учасників змагань. Мабуть, ніколи ще яхтсмени не мали такої великої і щедрої на емоції команди вболівальників. Переможцям було вручено отаманські прапори, виготовлені на замовлення журналу „Пам'ятки України", призерам — оті самі глеки і вази виробничого об'єднання „Скіф". Крім того були чудові подарунки від Т-ва української мови — книги, копії листа запоріжців турецькому султану, під яким стояв підпис вшановуваного в ці дні Івана Сірка. Що не кажіть, а тримати в руках таку грамоту, стоячи біля підніжжя могили славнозвісного отамана, на очах у тисяч учасників свята козацької слави — таке залишається в серці надовго... А ще б хотілося сказати, що і ця регата, як усе свято на Нікопольщині, були зігріті справжнім козацьким духом. І освячені ним. Надійшло чимало пропозицій, аби така регата стала традиційною. Є й різні варіанти того, як зробити її масовішою... В іншому репортажі про це свято кореспондентка В. Пожилова, між іншими написала: „... І злітають у високе небо такі звичні „Слава!", „Єдність!" І як радісно, що лише зрідка — „Ганьба!"...

Ні, тут не було ідилії єдності. Тут вирували пристрасті, як вирують вони сьогодні в усій країні. Але над усім торжествувало пробудження національної свідомості. Ми всі — діти цієї землі. Нам на ній жити. Нам усім — українцям, росіянам, евреям, полякам, білорусам — усім, для кого Україна стала рідним домом, який може бути справжнім тільки у взаєморозумінні...

Подав (от)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 8-го ВЕРЕСНЯ 1990 р.

Амстердам, Н. Й. — Звичайні збори 266-го Відділу УНСоюзу, Т-ва ім. І. Франка о год. 7-ій веч. в домі Українсько-Американського Горожанського Клюбу при 3-5 Теллер Стріт в Амстердамі, Н. Й. Проситься всіх членів прибути на збори. — В. Варшона, секр. Відд.